

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК ДОХОДІВ ВІД НАДАНИХ ПОСЛУГ ЗА
МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ»**

Студентки 2 курсу, 4м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік і
оподаткування в
міжнародному бізнесі»

Герладжи Ірини
Юріївни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
ст. викладач

Шушакова Ірина
Костянтинівна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
доцент

Король Світлана Яківна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет фінансів та обліку
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Облік і оподаткування в міжнародному бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____ О.В.Фоміна

« ____ » _____ 202__ р.

Завдання

на випускн кваліфікаційну роботу студентці

Герладжи Ірини Юрїївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік доходів від надання послуг за міжнародними стандартами»

Затверджена наказом ректора від «28» грудня 2020 р. № 3916 «заочна»

- 2.Строк здачі студентом закінченого роботи «16» грудня 2021 р.
- 3.Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами та розробка методичних рекомендацій щодо їх вдосконалення.

Об'єкт дослідження є процес організації обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами на прикладі ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Предмет дослідження є теоретичні та методичні засади обліку доходів і надання послуг за міжнародними стандартами.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи

Вступ

Розділ 1. Теоретичні основи обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами

1.1. Економічна сутність обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами

1.2. Концептуальні засади обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами

Висновки за розділом 1

Розділ 2. Облік доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

2.1. Організація обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

2.2. Фінансовий облік доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

2.3. Формування інформації про доходи від надання послуг у звітності за міжнародними стандартами

Висновки за розділом 2

Розділ 3. Удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

3.1. Напрями удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами

3.2. Заходи удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Висновки за розділом 3

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

5. Календарний план виконання роботи

№ з/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.10.2020	15.10.2020
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	31.12.2020	31.12.2020
3.	Подання статті на кафедру	02.06.2021	02.06.2021
4.	Вступ. Розділ 1	23.04.2021	23.04.2021
5.	Розділ 2	25.06.2021	25.06.2021
6.	Розділ 3. Висновки	08.10.2021	08.10.2021
7.	Попередній захист	11.11.2021	11.11.2021
8.	Подання завершеної (переплетиної) роботи	26.11.2021	26.11.2021

6. Дата видачі завдання «10» січня 2021 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

Шушакова І.К.

8. Гарант освітньої програми

Король С.Я.

9. Завдання прийняв до виконання студент _____ Герладжи І. Ю.

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ Шушакова І.К.

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Герладжи І. Ю. може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ Король С.Я.

Завідувачка кафедри _____ Фоміна О.В.

« _____ » _____ 2021 р.

ПЛАН

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ	6
1.1. Економічна сутність обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами	6
1.2. Концептуальні засади обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами	15
Висновки за розділом 1	16
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»	19
2.1. Організація обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»	19
2.2. Фінансовий облік доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»	23
2.3. Формування інформації про доходи від надання послуг у звітності за міжнародними стандартами	26
Висновки за розділом 2	29
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»	31
3.1. Напрями удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами	31
3.2. Заходи удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»	37
Висновки за розділом 3	40
ВИСНОВКИ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
ДОДАТКИ	53

ВСТУП

Актуальність обраної теми дослідження. Сфера послуг є одним з важливих секторів економіки розвинутих країн та займає все більш стійкі позиції у світовому господарстві. Для багатьох країн характерними є тенденції збільшення обсягів виробництва послуг, зростання доходів від сервісної діяльності, зростання зайнятості в цій сфері, загострення конкуренції, збільшення експорту та імпорту послуг [33].

За даними Державної служби статистики в Україні переважають послуги з транспорту, складського господарства, поштова та кур'єрська діяльність, оскільки частка цих послуг є найбільшою у складі всього переліку. Вона склала 29,68% у 2019 році та 28,41% у 2020 році. Наступне місце серед послуг займають послуги, які пов'язані з інформацією та телекомунікаціями, а також фінансова та страхова діяльність. Значною є частка послуг щодо операцій з нерухомим майном; діяльності наукового, професійного та технічного характеру, а також діяльності у сферах адміністративного та допоміжного обслуговування. Загалом, за 2015 – 2019 р.р. обсяг послуг зріс на 89,96% [55]. Однак, ситуація у 2020 р. значно змінилася у зв'язку з карантинном, який почався через Covid-19, що значно вплинуло, в першу чергу на доходи підприємств від надання послуг (дод.А).

Концептуальною основою для формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства і їх відображення у фінансовій звітності є відповідні стандарти бухгалтерського обліку, які сьогодні набувають ознак глобальних стандартів, будучи частиною глобальної фінансової реформи. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) вимагаються або дозволені для використання в 138 країнах, а більшість країн – учасниць Великої двадцятки вимагають їх використання в обов'язковому порядку. В Україні, яка прагне інтегруватися в європейську спільноту, всі підприємства мають право для складання фінансової звітності застосовувати міжнародні стандарти, які викладено державною мовою та офіційно оприлюднено на веб-

сторінці центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку [59]. Для окремих суб'єктів господарювання застосування цих стандартів є обов'язковим, тому більшість керівників підприємств розглядає доцільність переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності.

Аналіз останніх досліджень. Проблемам обліку доходів за національними та міжнародними стандартами приділяли значну увагу такі вчені як Асадова Є.В., Ю.А. Верига, С.Ф. Голов, В.М, Костюченко, Н.О. Лоханова, Л.Ф. Маценко, Ю.О Ночовна, Н.В. Прохар, С.Б. Чалий І.В., Шипіна та ін. Деякі аспекти економічного змісту, методики обліку та класифікації доходів на сьогоднішній день потребують подальшого дослідження в контексті глобалізації та прийняття нового Міжнародного стандарту фінансової звітності (IFRS) 15 «Дохід від договорів із клієнтами».

Мета випускної кваліфікаційної роботи є теоретико-методологічні та практичні аспекти обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами та розробка методичних рекомендацій щодо їх вдосконалення.

Відповідно до поставленої мети завданнями випускної кваліфікаційної роботи є:

- обґрунтування економічної сутності доходів від надання послуг для цілей обліку за міжнародними стандартами;
- розкриття концептуальних засад обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами;
- проаналізувати організацію обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»;
- розкрити особливості фінансового обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»;
- визначити методику формування інформації про доходи від надання послуг у звітності за міжнародними стандартами;
- виявити напрями удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами;

- здійснити заходи удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Об'єкт випускної кваліфікаційної роботи є процес організації обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами на прикладі ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Предмет випускної кваліфікаційної роботи дослідження є теоретичні та методичні засади обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами.

Методи дослідження, які були використані у випускній кваліфікаційній роботі: вивчення теоретичних джерел, що дозволило дослідити професійні видання та інтернет-джерела для найбільшого освоєння основних понять та засад обліку доходів від наданих послуг за міжнародними стандартами; спостереження за поточною діяльністю ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», аналіз його фінансово-економічного стану та основних показників; табличний та графічний методи для представлення аналітичної інформації; методи порівняння та методи аналізу та синтезу для узагальнення одержаної на підприємстві інформації та розроблення шляхів удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами.

Гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що вдосконалена система обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами дасть можливість підвищити достовірність інформаційно-аналітичного забезпечення та ефективність системи управління діяльністю підприємства ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Апробація. Основні результати дослідження опубліковано у збірнику наукових статей студентів КНТЕУ у 2021 р.

Структура і обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

1.1. Економічна сутність обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами

Відповідно до Цивільного Кодексу України [87] суб'єкти господарювання укладають договори, предметом яких є як результати роботи, так і послуги.

У ринковій економіці послуги являють собою такий же товар, як і цінності, створювані в матеріальному виробництві. Ринок послуг в Україні (матеріальних і нематеріальних) сьогодні забезпечує більше половини ВВП. При порівнянні з показниками в інших розвинених країнах виходить, що Україна ще не вийшла на досить високий рівень розвитку сервісної сфери. Як і на товари суспільного споживання, тут попит цілком залежить від матеріального добробуту, зростання грошових доходів, а також від рівня культури і традицій споживання населення країни [84].

З метою всебічного вивчення об'єкта дослідження доцільно розглянути економічний зміст понять «послуга», а також «дохід».

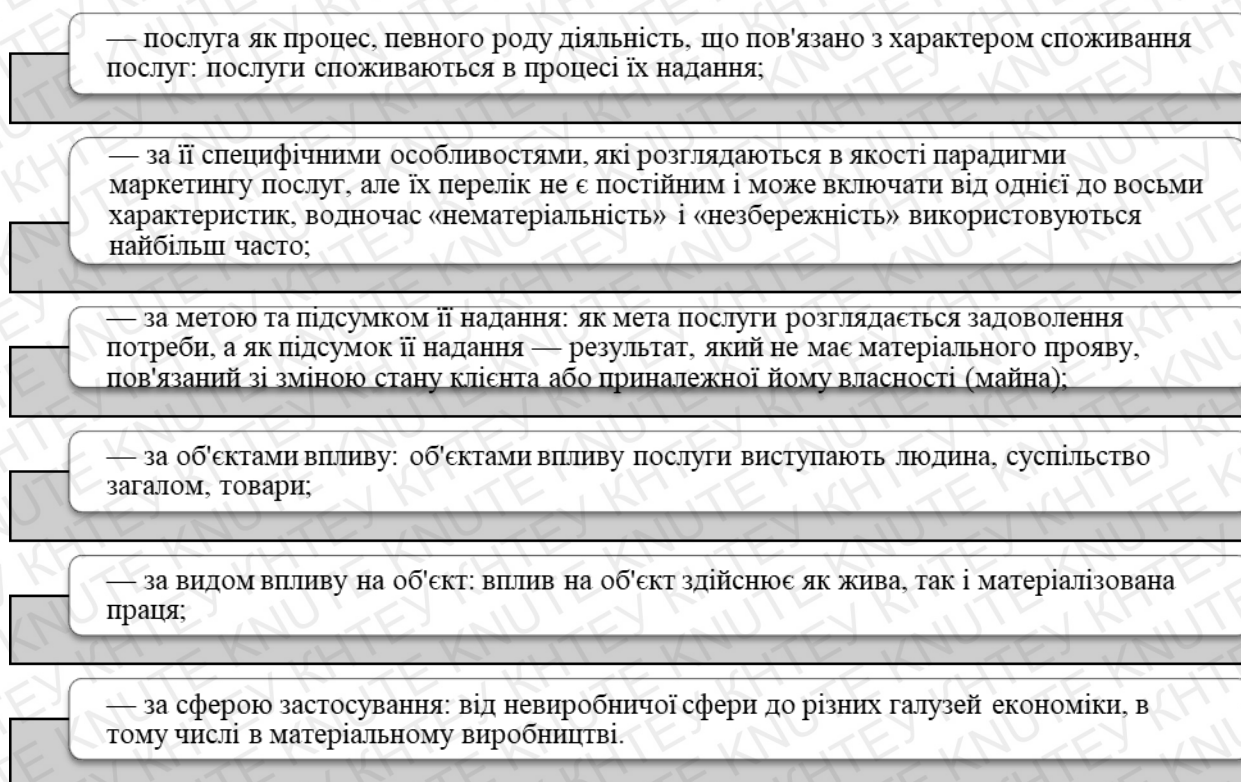
В сучасних умовах послуга виступає як товар і займає важливе місце як в економіці, так і в житті людини в цілому. Сфера послуг грає велику роль і є важливою у розвитку економіки, тому являє собою предмет досліджень багатьох українських та зарубіжних вчених. У дод. Б наведено визначення вчених поняття «послуга».

У довідковій літературі існує багато підходів щодо визначення сутності поняття «послуга». Так, Жерновий Д. В. визначає послугу як особливу споживчу вартість процесу праці, виражену в корисному ефекті, що задовольняє потреби людини, колективу й суспільства. Особливістю послуг як товару (порівняно зі звичайним товаром (втіленим у речі), з матеріальними благами) є те, що вона корисна не як річ, а як діяльність [16].

Дерев'яно І. В. визначає послугу як специфічний продукт праці, який не набуває речової форми і споживча вартість якого на відміну від речового продукту праці полягає в корисному ефекті живої праці [14];

В економічній енциклопедії послуга - це підприємницька діяльність, що на відміну від виробництва продукції полягає у постачанні на ринок таких цінностей, які не мають матеріального характеру [19];

Основні ознаки послуги наведено на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Основні ознаки послуг [19]

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та порядок її розкриття у фінансовій звітності визначає Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» та МСФЗ 15 «Дохід від договорів із клієнтами» [47]. Згідно з міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку, термін «дохід» означає збільшення економічної вигоди протягом звітного періоду або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу, за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Тобто, доходи покривають зобов'язання, які виникають одночасно з витратами, понесеними у зв'язку з отриманням цих доходів, і збільшують капітал. У разі, коли доходів вистачає тільки на покриття таких зобов'язань, а на збільшення капіталу ні, прибуток відсутній. Отже, не будь-яке надходження активів визначається доходом, і не будь-які доходи передбачають прибутки. Визначення поняття «дохід» в працях відомих вчених подано в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Тлумачення економічної сутності категорії «дохід» у сучасній науковій літературі

Джерело	Визначення
1	2
Бутинець Ф.Ф.	Як економічна категорія дохід (виручка) є потоком грошових коштів та інших надходжень за певний період, отриманий від продажу продукції, товарів, робіт, послуг.
Волков О.	Дохід підприємства – це приріст суми грошей над їх витратами на спожиті в процесі виробництва засоби, який отримує підприємство від реалізації новоствореної вартості
Камінська Т.Г.	Доходами організації визнаються збільшення економічних вигод протягом звітного періоду внаслідок надходження активів і / або підвищення їх вартості, і / або зменшення зобов'язань, які приводять до збільшення капіталу організації, за винятком внесків власників.
Біла О.Г.	Грошові надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – це загальний дохід від основної діяльності підприємства, його внесок у валовий внутрішній продукт країни
В.К. Складенко	дохід – виручка від реалізації товарів, робіт, послуг як власного виробництва, так і раніше придбаних
Н.М. Ткаченко	дохід підприємства утворюється з виручки за реалізовану продукцію, товари, роботи, послуги після вирахування матеріальних витрат

Джерело: складено автором за [19]

У сучасній західній і вітчизняній науковій літературі дохід, окрім зазначених вище положень, розглядається також і як одна з центральних величин у теорії оподаткування та податковому законодавстві. Так, для цілей оподаткування дохід трактується як надходження, що виникають на основі

процесу ціноутворення, з урахуванням відповідних понесених затрат у розрізі окремих джерел (форм) доходу або його суб'єктів [37].

Отже, з вище наведеного можна зробити висновок, що дохід – це грошові надходження за певний період, отриманий від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг.

Вагомим питанням є класифікація доходів. Їх є декілька, що відрізняються за окремими ознаками. Класифікація доходів за Міжнародними стандартами включає такі складові:

- доходи, що отримані від реалізації готової продукції
- доходи від надання послуг чи виконання робіт;
- проценти, роялті та дивіденди [53].

Проте, у вітчизняній практиці доходи характеризуються наступним чином:

- звичайні доходи (доходи, отримані від поточної господарської діяльності, що передбачена в статуті підприємства);
- доходи, отримані від надзвичайної діяльності (наприклад сплачені штрафи, пені, неустойки тощо);
- фінансові доходи, що включають дивіденди та проценти.

За МСФЗ 15 «Дохід від договорів із клієнтами» [47] товари та послуги є активами, навіть якщо лише на мить, коли вони отримані та використані (як у випадку багатьох послуг). Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу – це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано багатьма способами, наприклад, шляхом:

- використання активу для виробництва товарів або надання послуг (у тому числі державних послуг);

- використання активу для підвищення вартості інших активів;
- використання активу для погашення зобов'язання або зменшення витрат;
- продажу або обміну активу;
- надання активу у заставу як забезпечення позики; та (д) утримання активу [47].

Таким чином, доходи від надання послуг – це грошові надходження за певний період, отриманий від здійснення підприємницької діяльності, щодо надання цінностей нематеріального характеру. Щодо класифікації доходів в бухгалтерському обліку вона чітко визначена. Від того, яку буде обрану облікову політику на підприємство, залежить класифікація доходів, що вплине на обґрунтованість прийняття управлінських рішення.

1.2. Концептуальні засади обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами

Для розкриття концептуальних засад обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами проаналізовано праці вчених в дод. Д. доцільно розглянути чотирирівневу систему регулювання бухгалтерського обліку. Так, Задорожний З. В. регулювання фінансового обліку розглядають, опираючись на вимоги МСФЗ, виділивши наступні рівні регламентації: законодавчий, нормативний, методичний, організаційно-розпорядчий [17]. Ляхович Г. І. виділяє перший (найвищий) рівень регулювання і відносять до нього Закони України, Укази Президента України, постанови КМУ; другий (вищий) – нормативні документи Міністерства України, Державна служба статистики України, Держказначейства, ДПА, НБУ України та інших відомств, котрі реєструють у Мінюсті України; третій (середній) – нормативні акти, інструкції, методичні рекомендації, вказівки, листи

міністерств і відомств та четвертий (базовий) – робочі документи, що формують облікову політику в підприємстві [30].

Узагальнену модель класифікації нормативно-правового забезпечення обліку, в тому числі і для обліку доходів підприємств від надання послуг, яка включає 5 основних рівнів: «міжнародний», «загальнодержавний», «облікові регламенти», «галузевий», «внутрішньогосподарський» наведено на рис. 1.2.

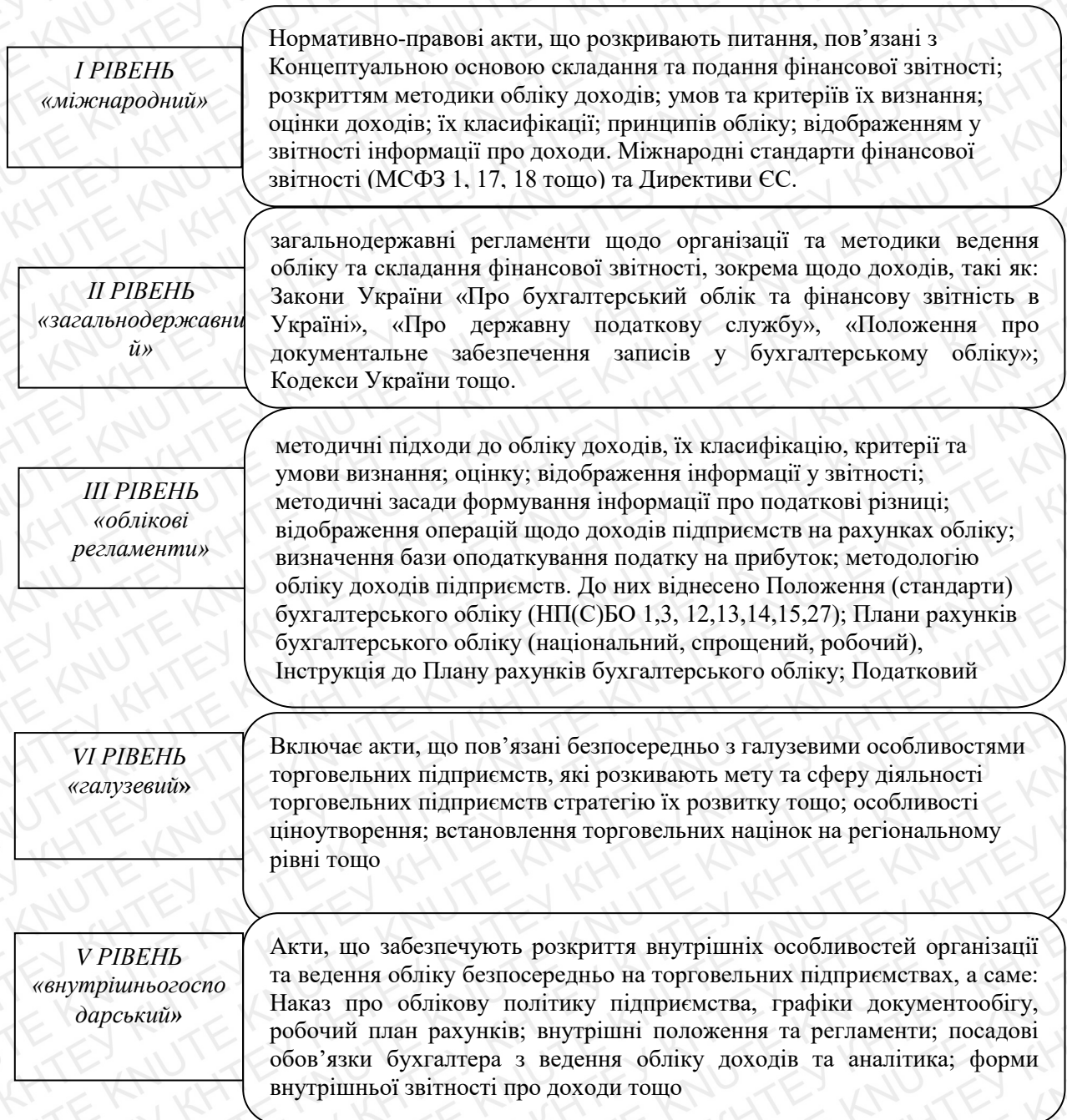

Рис. 1.2. Узагальнена модель класифікації нормативно-правового обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами [33]

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) служили основою для створення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО), на даний час існують розбіжності між НП(С)БО та МСФЗ. Так наприклад за МСФЗ є можливість підприємства відступати від вимог МСФЗ, якщо застосування окремих позицій МСФЗ є недоречним. Що не можна сказати у відношення до НП(С)БО.

Нормативно-правові акти, які регулюють питання обліку доходів наведені у дод. Г.

Основним нормативним документом, який регламентує введення обліку доходів є МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [47], який вимагає визнавати дохід у сумі, що відображає компенсацію, право на яку підприємство очікує отримати в обмін на передачу клієнтам обіцяних товарів або послуг. Важливо зазначити, що цей стандарт не встановлює конкретних правил визнання та оцінки доходу. Він містить набір принципів для прийняття підприємством самостійних рішень [57]. Основний принцип МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» полягає в тому, що суб'єкт господарювання визнає дохід унаслідок передачі обіцяних товарів або послуг клієнтам у сумі, що відображає компенсацію, на яку підприємство очікує мати право в обмін на ці товари або послуги. Застосовуючи цей стандарт, суб'єкт господарювання має розглянути умови договору та всі доречні факти й обставини.

Суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» до всіх договорів з клієнтами, за винятком наступних:

- договорів про оренду, які належать до сфери застосування МСФЗ 16 «Оренда»;
- контрактів, які належать до сфери застосування МСФЗ 17 «Страхові контракти» (але, суб'єкт господарювання може вибрати застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» до страхових контрактів, основна мета яких - надання послуг за фіксовану плату відповідно до п. 8 МСФЗ 17);

- фінансових інструментів та інших контрактних прав чи зобов'язань, що належать до сфери застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», МСФЗ 11 «Спільна діяльність», МСБО 27 «Окрема фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»;
- негрошових обмінів між суб'єктами господарювання у тій самій лінії бізнесу з метою спрощення здійснення продажів клієнтам або потенційним клієнтам (наприклад, МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» не застосовуватиметься до договору між двома нафтовими компаніями, які погодилися здійснити обмін нафти, аби вчасно задовольнити вимоги своїх клієнтів у різних чітко визначених географічних місцях) [57].

Надання послуг, як правило, передбачає виконання суб'єктом господарювання завдання, обумовленого в контракті, протягом узгодженого періоду. Послуги можуть надаватися протягом одного або кількох періодів. Деякі контракти з надання послуг безпосередньо пов'язані з будівельними контрактами, наприклад контракти на послуги менеджерів проекту та архітекторів. Дохід, який виникає в результаті таких контрактів, не розглядається МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Враховуючи той факт, що НП(С)БО «Дохід» був розроблений на основі МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», здійснено порівняльну характеристику визнання, класифікації та оцінки доходів за МСФЗ та НП(С)БО (табл. 1.2.).

Можна зробити висновок, що МСФЗ15 «Дохід від договорів з клієнтами» є більш конкретизованим, а саме певні положення, але й НП(С)БО 15 «Дохід» в собі містить моменти, які зумовлені національними особливостями обліку.

Таблиця 1.2

**Порівняння умов визначення доходів за П(С)БО 15 «Дохід» та
МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [47, 64]**

<i>Операція</i>	<i>НП(С)БО 15</i>	<i>МСФЗ 15</i>
<i>Визначення</i>	Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.	Дохід - це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу.
<i>Дохід від продажу товарів має визнаватися в разі задоволення всіх наведених умов:</i>	<ul style="list-style-type: none"> - покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив); - підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами); - сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена; - є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені. 	<ul style="list-style-type: none"> - суб'єкт господарювання передав покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на товар; - за суб'єктом господарювання не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка, пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими товарами; - суму доходу можна достовірно оцінити; - до суб'єкта господарювання надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією; - витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.
<i>Надання послуг</i>	Дохід, пов'язаний з наданням послуг, визнається, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу. Результат операції з надання послуг може бути достовірно оцінений за наявності всіх наведених нижче умов: <ul style="list-style-type: none"> - можливості достовірної оцінки доходу; - імовірності надходження економічних вигід від надання послуг; - можливості достовірної оцінки ступеня завершеності надання. 	Якщо результат операції, яка передбачає надання послуг, може бути попередньо оцінений достовірно, дохід, пов'язаний з операцією, має визнаватися шляхом посилення на той етап завершеності операції, який існує на кінець звітного періоду. Результат операції може бути попередньо оцінений достовірно у разі задоволення умов: <ul style="list-style-type: none"> - можна достовірно оцінити суму доходу; - є ймовірність надходження до суб'єкта господарювання економічних вигід, пов'язаних з операцією; - можна достовірно оцінити ступінь завершеності операції на кінець.

Джерело: складено за [47, 64].

Розглянуто критерії та умови визнання доходу згідно з НП(С)БО 15 «Дохід» та МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». Варто зауважити, що в системі бухгалтерського обліку важливим є питання класифікації та визнання доходів для відображення інформації в регістрах бухгалтерського обліку і для цілей здійснення податкових розрахунків, а також для цілей зовнішнього і внутрішнього контролю.

Висновки за розділом 1

Проведене дослідження теоретичних основ обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами дозволило одержати наступні результати:

1. Обґрунтовано, що економічна сутність доходів діяльності підприємств від надання послуг за міжнародними стандартами розкривається через нормативне визначення, що доходи – це збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників).

2. Встановлено, що в системі бухгалтерського обліку важливим є питання класифікації та визнання доходів для відображення інформації в регістрах бухгалтерського обліку і для цілей здійснення податкових розрахунків, а також для цілей зовнішнього і внутрішнього контролю.

3. Для розкриття концептуальних засад обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами проаналізовано нормативно-правове регулювання та здійснено порівняльний аналіз визнання доходу від надання послуг МСФЗ 15 та НП(С)БО 15.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

3.1. Організація обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Організація облікової служби здійснюється під час обрання відповідної форми організації ведення бухгалтерського обліку. ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» обрало централізовану форму організаційної побудови бухгалтерії, яка передбачає зосередження всіх облікових працівників у межах облікової служби та їх підпорядкування головному бухгалтеру. Це дає змогу раціональніше розподілити роботу між обліковими працівниками відповідно до їхньої кваліфікації, підвищувати якість обліково-аналітичної інформації. В цілому, організаційна структура ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» наведена в дод. Ж. У дод. З наведено звітність ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» та здійснено аналіз діяльності підприємства за даними звітності.

Основними завданнями організації обліку доходів від надання послуг є забезпечення:

- правильного визначення умов визнання та достовірної оцінки доходів від операційної діяльності;
- правильного розмежування доходів від операційної діяльності за кожною класифікаційною групою;
- правильного документального оформлення і своєчасного відображення в регістрах обліку доходів від операційної діяльності;
- контролю за виконанням договорів по реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- своєчасного одержання достовірної інформації про фінансові результати діяльності підприємства;

- узагальнення інформації про наявність і використання чистого прибутку (непокритих збитків) підприємства тощо [81].

Організація обліку доходів від надання послуг на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» відображає напрямки виникнення доходів (рух надходження грошей), потім подальше зіставлення доходів і витрат у розрізі видів діяльності за кожним звітним періодом.

В табл.2.1 наведено характеристику даних, необхідних для організації обліку доходів на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Таблиця 2.1

Характеристика даних обліку доходів від надання послуг ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

№ з/п	Характеристика даних, не обхідних для обліку (номенклатури)	Для чого потрібні дані	Вимірники		У яких носіях інформації фіксуються
			натуральні	вартісні	
1	2	3	4	5	6
1	Нарахування доходів:	Для відображення нарахування доходів			Накладна, податкова накладна, акт наданих послуг, Довідка бухгалтера
	вид доходів		-		
	дата нарахування		-		
	контрагент		-		
	сума з ПДВ			+	
	сума ПДВ			+	
2	Оплата доходів:	Для відображення в обліку сплачених доходів			виписка банку, грошовий чек
	Вид (форма) розрахунків		-		
	Дата оплати		-		
	Контрагент		-		
	Сума доходу			+	

Джерело: складено на основі даних ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Дослідження показало, що первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій в ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», є підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарських

операцій. Необхідно зазначити, що для упорядкування документообороту процесу формування доходів від надання послуг на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» здійснюється формування автоматизованих оперограм, які можна представити графічно (табл. 2.2.)

Таблиця 2.2

Оперограма облікового процесу формування доходів від надання послуг ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

№ з/п	Зміст	Виконавці			
		Директор	Головний бухгалтер	Працівники бухгалтерії	Бухгалтер з обліку доходів (витрат)
1	Формування загально-господарської інформації, яка є основою виникнення доходів		○		
2	Оформлення первинної документації з обліку доходів				○
3	Складання накопичувальної відомості доходів за місяць				○
4	Записи в облікові регістри			○	
5	Занесення даних в Головну книгу			○	
6	Складання фінансової звітності		○		
7	Заповнення статистичної звітності			○	
8	Взаємозвірка даних синтетичного та аналітичного обліку з даними звітних форм	○	○		
9	Затвердження форм звітності		○		
10	Подання форм звітності до державних органів та архів		○		

Джерело: складено на основі даних ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Також первинні документи складаються під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її закінчення на паперових або машинних носіях. Крім того для контролю та впорядкування обробки даних на підставі первинних документів в деяких випадках складаються зведені облікові документи, в яких зазначені обов’язкові реквізити [3].

Під час дослідження було виявлено недоліки в організації обліку доходів від наданих послуг ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», зокрема в наказі про облікову політику не вказані такі елементи щодо обліку доходів:

- методи оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг для відображення доходу;
- визнання доходу;
- класифікація доходів за видами діяльності;
- використання рахунків, які впливають на реальність величини доходів підприємства;
- в цілому, наказ про облікову політику застарілий і потребує оновлення.

Інформація, що міститься в прийнятих до обліку первинних документах, систематизується на рахунках бухгалтерського обліку в регістрах синтетичного та аналітичного обліку шляхом їх подвійного запису на кореспондуючих рахунках [3].

2.2. Фінансовий облік доходів від надання послуг за міжнародними стандартам на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Для обліку доходу від реалізації продукції (товарів), робіт, послуг Планом рахунків передбачено застосування рахунку 70 “Доходи від реалізації” в розрізі таких субрахунків:

701 “Дохід від реалізації готової продукції”

702 “Дохід від реалізації товарів”

703 “Дохід від реалізації робіт і послуг”

704 “Вирахування з доходу” [21].

За кредитом субрахунків 701 - 703 відображається одержання доходу, за дебетом – належна сума непрямих податків; суми, які отримуються підприємством на користь комітента, принципала; повернуті перестраховиками частки страхових платежів; результат зміни резервів незароблених премій та списання у порядку закриття на рахунок 79 “Фінансові результати”.

На субрахунку 704 “Вирахування з доходу” за дебетом відображається сума наданих після дати реалізації знижок покупцям, вартість повернених покупцем продукції та товарів й інші суми, що підлягають вирахуванню з доходу [21].

Доходи від надання послуг у бухгалтерському обліку виконавця виникають на дату підписання акта наданих послуг та відображаються за кредитом субрахунка 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг».

У свою чергу, рахунки 70-71 мають субрахунки, за кредитом яких більш детально відображається інформація про види доходів, отриманих підприємством.

У дод. Л наведено характеристику рахунків класу 7 "Доходи і результати діяльності", які використовуються ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Доходи від операційної діяльності з надання послуг списують на рахунок 79 “Фінансові результати”.

Доходи від послуг визначаються в разі наявності таких умов:

1. Виручка визнається у момент (або тією мірою), як здійснюється передачі організацією контролю над товарами (послугами) покупцю та в тій сумі, яку організація за її оцінками буде мати право отримати.
2. В конкретний момент часу (момент передачі контролю);
3. Виручка визнається протягом певного часу (в порядку, що відображає результати діяльності підприємства [7].

Методичні засади обліку доходів наданих послуг визначаються вимогами МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Методика обліку доходів відповідно до МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»

1.Ідентифікація контракту	<p>Підтвердження виконання всіх перелічених критеріїв:</p> <p>А) сторони договору схвалили договір (письмово, усно чи згідно з іншою звичною практикою ведення бізнесу) і готові виконувати свої зобов'язання;</p> <p>Б) Суб'єкт господарювання може визначити права кожної сторони відносно товарів або послуг які будуть передаватися;</p> <p>В) Суб'єкт господарювання може визначити умови оплати за товари або послуги, які будуть передаватися;</p> <p>Г) договір має комерційну сутність;</p> <p>Д) цілком імовірно, суб'єкт господарювання отримає компенсацію, на яку він матиме право в обмін на товари або послуги, які будуть передані клієнту.</p>
2.Виявлення та визначення зобов'язань щодо виконання	<p>Зобов'язання щодо виконання, які задовольняються з плином часу. Оцінюється прогрес на шляху до повного задоволення зобов'язання одним із методів:</p> <p>За результатами</p> <p>За ресурсами</p> <p>Зобов'язань щодо виконання, що задовольняються у певний момент часу.</p>
3.Визначення ціни операції	<p>Це величина компенсації, яку суб'єкт господарювання очікує отримати право в обмін на передачу клієнтові обіцяних товарів або послуг за винятком сум, зібраних від імені третіх осіб (наприклад, деяких податків на продаж).</p> <p>Компенсація, обіцяна в договорі з клієнтом, може включати фінансові суми, змінні суми або і ті й ті суми.</p>
4.Розподіл ціни операції на зобов'язання щодо виконання	<p>Здійснюється для того, щоб суб'єкт господарювання розподілив ціну операції на кожне зобов'язання щодо виконання (або відокремлений товар або послугу), у сумі, яка відображає величину компенсації, на яку суб'єкт господарювання сподівається отримати право в обмін на передачу обіцяних товарів або послуг клієнтові.</p>
5.Визнання доходу від реалізації	<p>Здійснюють тоді, коли (або у міру того як) суб'єкт господарювання задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того як) клієнт отримує контроль над таким активом.</p>

Джерело:[47]

Відповідно до представленої моделі обліковувати договір із замовником можна лише тоді, коли виконуються певні критерії: сторони договору схвалили договір (письмово, усно чи згідно з іншою звичною практикою ведення бізнесу) і готові виконувати свої зобов'язання; підприємство може визначити права кожної сторони відносно послуг, які будуть виконуватися; підприємство визначає умови оплати за послуги, які будуть виконуватися; очікується, що ризик, час або сума майбутніх грошових потоків підприємства зміниться внаслідок договору; підприємство отримає компенсацію, на яку він матиме право в обмін на послуги, які будуть передані клієнту [11].

У цьому аспекті варто взяти до уваги, що договір є повністю невиконаним, якщо виконуються такі критерії як: підприємство ще не виконало замовнику жодних обіцяних послуг і відповідно підприємство ще не отримало ніякої компенсації в обмін на виконані послуги [55]

Крім того, підприємство після укладення договору, оцінює послуги, обіцяні в договорі з клієнтом, та визначає як зобов'язання щодо виконання: кожен обіцяну частину передати клієнтові, послуги, які фактично є однаковими та передаються замовнику за однією і тією самою схемою. Підприємство визнає дохід від звичайної діяльності, коли воно задовольняє зобов'язання щодо виконання, виконавши послугу замовнику. Коли (або як тільки) зобов'язання щодо виконання задоволене, підприємство визнає як дохід від звичайної діяльності суму ціни операції, яка віднесена на це зобов'язання щодо виконання [82].

Разом з тим згідно МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» необхідно ціну операції за договором потрібно розподілити. Бухгалтеру слід розподілити ціну операції за кожним видом зобов'язань у сумі очікуваного відшкодування за умов виконання послуг.

Можна сказати, що кінцевим кроком побудованої моделі є визнання доходу. Дохід визнається в момент, коли замовник виконав свої зобов'язання згідно договору. Відповідно стандарту, підприємство визнає

дохід в момент підписання акта виконаних робіт замовником. Згідно вимог МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», дохід визнається протягом певного періоду якщо виконується одного з критеріїв: замовник отримує і використовує всі вигоди від результатів роботи виконавця в межах договірних зобов'язань; замовник отримує акт наданих послуг; виконавець має право вимагати від замовника виконання зобов'язань по виконанню робіт відповідно до умов договору.

У деяких випадках операції із продажу товарів (робіт, послуг) можуть привести до виникнення коригувань, які повинні застосовувати платники податків із доходом більше 20 млн грн. Наприклад, фінрезультат звітного періоду збільшується:

- на суму перевищення звичайної ціни над договірною вартістю реалізованих товарів при проведенні контрольованих операцій (пп. 140.1.5 ПК);

- вартість безплатно переданих товарів (робіт, послуг) неприбутковим організаціям протягом звітного періоду в розмірі, що перевищує 4 % оподаткованого прибутку попереднього звітного року (пп. 140.5.9 ПК).

- ПДВ. При продажу товарів (робіт, послуг) ПДВ нараховується за правилом першої події (п. 187.1 ПК):

- або на дату надходження на поточний рахунок (у касу) постачальника суми оплати або іншої компенсації,

- або на дату відвантаження товару, а для послуг - на дату оформлення документа, який підтверджує факт їх надання.

Варто зазначити, що існують відмінності у методиці визнання доходів від надання послуг за передоплатою та на умовах післяоплати.

Порядок визначення та відображення доходу від реалізації послуг в обліку наведено в дод. М.

Зважаючи на галузь, в якій функціонує ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», доречно запропонувати удосконалення робочого плану рахунків. А саме, шляхом введення рахунків четвертого порядку (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Витяг з робочого плану рахунків для відображення в обліку доходів
від надання послуг ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»**

№ з/п	Синтетичний рах. за планом рах.	Назва субрахунку за порядком	Об'єкт аналітичного обліку	Зауваження (звіт про ФР)
1	2	3	4	5
1	70 «Доходи від реалізації»	703 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг»:	Вид послуги, покупець	Стаття: «Дохід (виручка) від реалізації продукції (робіт, послуг) Код рядка: 2000
		703.1 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: монтажу»		
		703.2 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: ремонту»		
		703.3 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: проектування»		

Джерело: складено за даними ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Методика відображення на запропоновантх рахунках доходів наведена в дод. Н Витяг з Робочого плану рахунків для обліку доходів від надання послуг на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Використовуючи пропозиції удосконалення робочого плану рахунків наведемо типову кореспонденцію операцій визнання доходу від операційної діяльності з надання послуг наведено в дод. М. (табл.2)

Проаналізувавши основні особливості фінансового обліку доходів операційної діяльності з надання послуг на прикладі підприємства ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», що надає послуги монтажу, ремонту та конструкторське проектування будівель та споруд виявлено відповідність чинному законодавству та рекомендаціям стандартів бухгалтерського обліку.

Таблиця 2.5

Кореспонденція рахунків з обліку доходів від основної операційної діяльності на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» за вересень 2021 року

№ з/п	Господарські операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
На умовах передоплати				
1	Отримана від замовника передплата за надані послуги монтажу	311	681	50000
2	Надані послуги монтажу (підтверджено актом виконаних робіт)	361	703.1	60000
3	Відображені податкові зобов'язання по ПДВ	703.1	641	10000
4	Отримана від замовника оплата за виконані роботи (остаточний розрахунок) за мінусом раніше здійсненої попередньої оплати	311	361	10000
5	Раніше здійснена передплата переводиться в рахунок оплати фактично виконаних робіт.	681	361	50000
Оплата в момент надання послуги				
1	Відображений доход від надання послуг ремонту	361	703.2	36000
2	Відображені податкові зобов'язання по ПДВ	703.2	641	6000
3	Отримана оплата за послуги ремонту	311	361	36000
4	Віднесено доходи від надання послуг на фінансовий результат	703.1	791	30000

Джерело: складено на основі даних ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

На підприємстві використовуються два основні види договорів:

- надання послуг (коли підприємство надає разові послуги);
- підряду (коли підприємство надає послуги на постійні основі).

На підприємстві використовуються два основні види актів наданих послуг:

- типовий акт наданих послуг (для договорів з надання послуг);
- акт для договорів підряду (на відміну від типового акту там передбачено додаткові умови).

На підприємстві рахунки виставляються клієнтам за умови необхідності

внесення ними часткової передоплати за надані послуги. Облік доходів від надання послуг підприємство веде на рахунку 703.

Дослідження показало, що більша частина доходів у ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» виникає в результаті нарахування дебіторської заборгованості за замовником, в якості первинних документів застосовують ті документи, які є основою визначання заборгованості — рахунки-фактури, акти наданих послуг тощо. В окремих випадках доходи визначаються розрахунково що оформлюється довідками, розрахунками, іншими придатними документами

2.3. Формування інформації про доходи від надання послуг у звітності за міжнародними стандартами

Доходи відображаються в обліку та звітності згідно з принципом нарахування, що передбачає відображення в обліку та фінансовій звітності доходів у момент їх виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів [47].

Звітність – це сукупність затверджених у встановленому порядку звітних форм, які об'єднують комплекс систематизованих показників, що всебічно характеризують виробничу та фінансово-господарську діяльність підприємств [25], яку на досліджуваному підприємстві складають на загальноприйнятих принципах: автономності підприємства; безперервності діяльності; періодичності; нарахування та відповідності доходів і витрат; єдиного грошового вимірника; превалювання сутності над формою.

Основною формою фінансової звітності для відображення доходів від наданих послуг підприємства є Звіт про сукупний дохід. Загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту визначені МСБО 1[38]. Метою складання

звіту про фінансові результати є надання користувачам повної, правдивої і неупередженої інформації про доходи, витрати, прибутки і збитки та сукупний дохід підприємства за звітний період [38].

Характеристика рядків для відображення інформації про доходи підприємства представлено у табл.2.6.

Отже, основними особливостями відображення інформації у Звіті про фінансові результати є:

1. Кількість статей Звіту про сукупний дохід не регламентована.
2. Підприємства можуть не наводити статті за якими відсутня інформація до розкриття за виключенням тих випадків, коли така інформація була в попередньому звітному періоді.

Таблиця 2.6

**Порядок відображення інформації стосовно доходів
у розділі I «Фінансові результати»**

Стаття	Код	Зміст	Джерело
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Показують загальний дохід від реалізації продукції, товарів, послуг, знижок, повернення. При цьому така реалізація має бути основною діяльністю підприємства, тобто операціями, для яких його створювали й від чого воно одержує значну частку доходу	Дт рахунків 701 «Доход від реалізації готової продукції», 702 «Доход від реалізації товарів», 703 «Доход від реалізації робіт і послуг», 705 «Перестраховання» у кореспонденції із Кт 791 (оборотом із субрахунком 704 «Утримання із доходу» не обліковують)
Інші операційні доходи	2120	Показують решту доходів (окрім доходів від реалізації товарів, робіт, послуг), отриманих підприємством у рамках операційної діяльності	Оборот за Дт 71 «Інший операційний дохід» у кореспонденції із Кт 791
Доход від участі в капіталі	2200	Тут відображається дохід від збільшення вартості фінансових інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства (за винятком збільшення вартості інвестицій за рахунок додаткового інвестування)	Оборот за Дт 72 «Доход від участі в капіталі» у кореспонденції з Кт 792 «Результати фінансових результатів».

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4
Інші фінансові доходи	2220	Цей рядок призначено для величини отриманих дивідендів (окрім виплачених дочірніми, асоційованими або спільними підприємствами), відсотків за облігаціями, одержаної винагороди за фінансову оренду активів.	Оборот за Дт 73 «Інші фінансові доходи» у кореспонденції з Кт 792
Інші доходи	2240	Вносять доходи інвестиційної діяльності (без ПДВ і акцизного збору).	Оборот за Кт 74 «Інші доходи» у кореспонденції з Кт 792
Витрати (доход) із податку на прибуток	2300	Показують податок на прибуток, обчислений за правилами П(С)БО 17. У проміжній звітності цей рядок заповнювати не потрібно	Дт 981 «податок на прибуток від звичайної діяльності» - витрати з податку на прибуток Кт 981 – доходи з податку на прибуток.

Джерело: [34]

3. Складання Звіту про сукупний дохід (а також інших форм фінансової звітності) за оновленими формами передбачає можливість додавати статті з переліку додаткових статей фінансової звітності, зберігаючи при цьому їх назву й код рядка, однак такі додаткові статті повинні відповідати двом критеріям: інформація є суттєвою; оцінка статті може бути достовірно визначена. Межі суттєвості для виокремлення статей Звіту про фінансові результати наступні: 5% суми чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) або 25% фінансового результату від операційної діяльності [38].

4. На сьогодні Звіт про сукупний дохід містить такі розділи: 1 «Фінансові результати» (його структура майже тотожна з розділом 1 попередньої форми звітності, відмінність – у скороченні кількості статей, які розшифровують порядок формування валового прибутку; 2 «Сукупний

дохід» (містить інформацію стосовно дооцінки необоротних активів, фінансових інструментів, накопичених курсових різниць, частки іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств, іншого доходу, податку на прибуток, пов'язаного з іншим сукупним доходом); 3 «Елементи операційних витрат» і 4 «Розрахунок показників прибутковості акцій» (залишилися без змін).

На досліджуваному підприємстві фінансова звітність складається відповідно до чинного законодавства з використанням новітніх технологій.

Висновки за розділом 2

При визначенні концепсуальних засад обліку доходів від надання послуг було визначено, що МСБО є більш конкретизованим, а саме певні положення, але й національний стандарт в собі містить моменти, які зумовлені національними особливостями обліку. З'являється новий підхід (універсальна модель) до визнання виручки, вона може бути застосовуватись для різних видів діяльності, будь-якого бізнесу, для товарів, продукції, робіт, послуг тощо. Через те, що звітність, яка складена за МСФЗ, являється найбільш інформативною та доступною до сприйняття іноземним інвесторам, є можливість виходу на міжнародні ринки, залучення додаткових інвестицій (ресурсів)

Під час написання ВКР було виявлено недоліки в організації обліку доходів від наданих послуг ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», зокрема: в наказі про облікову політику не вказані такі елементи щодо обліку доходів: методи оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг для відображення доходу; визнання доходу; класифікація доходів; класифікація доходів за видами діяльності; використання рахунків, які впливають на реальність величини доходів підприємств-звіток компаній. В загальному, наказ про облікову політику застарілий і потребує оновлення.

Методичні засади обліку доходів від надання послуг визначено МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Для обліку доходу від реалізації продукції (товарів), робіт, послуг Планом рахунків передбачено застосування рахунку 70 «Доходи від реалізації» субрахунок 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг», до якого запропоновано відкрити наступні субрахунки:

- 703.1 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: монтажу»;
- 703.2 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: ремонту»;
- 703.3 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: проектування».

Така деталізація дозволить контролювати одержані доходи від різних видів послуг та аналізувати їх прибутковість.

Основною формою фінансової звітності для відображення доходів від наданих послуг підприємства є Звіт про сукупний дохід. Загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту визначені МСБО 1.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

3.1. Напрями удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами

Ефективне управління результатами діяльності підприємства, яке надає послуги залежить від достатнього, оперативного та детального інформаційного забезпечення про його доходи та витрати. Важливою складовою такого інформаційного забезпечення є управлінський облік як інструмент контролю та планування економічної ефективності компанії, що дозволяє визначати найбільш перспективні шляхи розвитку бізнесу і підвищувати його конкурентоспроможність.

Основним завданням ведення управлінського обліку є надання відомостей про діяльність компанії. Це може бути інформація про цінову політику, виробничі витрати або дані про попит на продукцію, що випускається. Важливим напрямом удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами для ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» є впровадження застосування інструментів управлінського обліку для ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Концепція управлінського обліку доходів формується на основі чітко окреслених принципів, що забезпечує генерування інформації про доходи з метою прийняття оперативних, тактичних, стратегічних рішень в процесі управління доходом, що досягається за рахунок використання комплексу методичних прийомів та способів з урахуванням системного підходу.

Пропонується для ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» виділення центрів відповідальності за обсягом повноважень і обов'язків відповідних менеджерів на: центри витрат; центри доходів (продажу); центри прибутку та центри інвестицій;

Основою для побудови обліку за центрами відповідальності є фінансова структура підприємства, яка тісно взаємопов'язана з організаційною, оскільки вона легко адаптується до вже існуючої або ж вимагає розробки нової. При цьому встановлюють горизонтальні та вертикальні зв'язки між підрозділами, що надає можливість визначати напрями руху інформації і документів.

До центру доходів ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» можна віднести:

- центр доходів (замовлення, керівники яких в рамках виділеного бюджету витрат відповідають за максимізацію доходів (виручки) за видами надання послуг):
- центр доходів від маркетингу, керівник якого впливає на всі види доходів, що забезпечують просування підприємства на відповідному ринку, а також реалізацію послуг.

По суті управління доходами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», на основі організації обліку за центрами відповідальності передбачає виділення місць формування маржинального доходу, що забезпечує здійснення оцінки ефективності діяльності центру з відповідним визначенням персональної відповідальності менеджерів.

Крім того, на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» нами проведено аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» або аналіз беззбитковості, що є доцільним у ситуаціях, коли підприємство планує встановити розмір ціни на послуги. При цьому виникає необхідність визначення найнижчого рівня ціни реалізації послуги, що можливо на основі використання маржинального аналізу. Для проведення таку аналізу необхідно використовувати показники фінансового обліку та внутрішньогосподарської звітності та формувати відповідні внутрішні звіти.

На ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» при проведенні аналізу необхідно враховувати ряд особливостей, зокрема те що підприємство пропонує своїм клієнтам значний перелік послуг, тому, пропонуємо проводити розрахунки на основі використання середньозваженого маржинального доходу – суми

величин маржинального доходу, зважених за допомогою комбінації їх продажу, що дозволить визначати критичні обсяги реалізації у вартісному вимірнику (3.1).

$$WCM = \sum CM_i * SM_i \quad (3.1)$$

де WCM- середньозважений маржинальний дохід;

CM_i- маржинальний дохід на одиницю і-ї послуги;

SM_i- комбінація продажу.

Результати проведеного аналізу безбитковості на прикладі наданих послуг монтажу, ремонту та проектування дозволяють приймати управлінські рішення щодо доцільності прийняття кожного замовлення, прибутковості кожної з послуг, які надає підприємство, формувати ціну договору та можливий рівень надання знижки. Так, на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» дана послуга виконується з використанням трьох різних умов договорів, що відповідно впливає на ціну послуги. Проведені розрахунки запропоновано узагальнювати у внутрішньому звіті «Розрахунок точки безбитковості» табл.3.1.

Таблиця 3.1

**Розрахунок точки безбитковості для послуги ТОВ
«УКРФАСАДСЕРВІС» за вересень 2021 р.**

(грн)

Показник	Умовні послуги (в розрізі їх видів)		
	монтаж	ремонт	проективання
1	2	3	4
Ціна послуги	11000	15000	13000
Собівартість наданої послуги	7000	8500	8000
Маржинальний дохід	4000	6500	5000
Кількість наданих послуг	14	21	16
Комбінація продажу	0,28	0,41	0,31
Середньозважений маржинальний дохід	5330,5		
Постійні витрати	20000		
Точка безбитковості загальна, кількість послуг	37		

Продовження табл. 3.1

1	2	3	4
Точка беззбитковості в розрізі видів послуг, кількість послуг	10	15	12
Точка беззбитковості в розрізі видів послуг, грн	11000	22500	15600
Запас фінансової міцності, кількість послуг	4	6	2

Джерело: складено на основі даних ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Таким чином встановлено, що для того, щоб підприємство ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» не отримало збитків від своєї основної діяльності за місяць мають бути виконані послуги не менше 37 разів, із них послуги монтажу-10 послуг, ремонту – 15 послуг, проектування – 12 послуг. При цьому починаючи із 38 послуги підприємство починає отримувати прибуток. Крім того, виявлено, що ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» має запас фінансової міцності, в рамках якого можуть скорочувати обсяги надання послуг та не потрапити до зони збитків.

Ще одним напрямом удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами є пропозиції щодо узагальнення такої інформації у звітності. Це стосується як загальних рекомендації по практиці застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», так і щодо складу звітності.

Узагальнимо переваги застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»:

1) Стандарт дає універсальну модель визнання виручки, яка може бути застосована для будь-якого бізнесу, для різних видів діяльності і галузей, для товарів, продукції, робіт, послуг тощо.

2) Стандарт містить не лише викладення загального підходу визнання виручки, а деталізований алгоритм, що значно спрощує порядок його практичного використання.

3) МСФЗ 15 чітко визначає критерії визнання виручки для різних умов виконання контрактних зобов'язань (одномоментних та протягом періоду).

4) Особливу увагу приділено визначенню ціни як бази для подальшого визнання виручки в цілому за контрактом, так і виручки стосовно окремих компонентів контракту.

5) Позитивним результатом застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» є те, що завдяки його застосуванню можуть бути вирішені проблеми узгодження вимог стандартів з обліку виручки, які передбачені в МСФЗ і в системі стандартів США – GAAP/USA. МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» є повністю конвергованим, на що звертають увагу фахівці [84]. Він передбачає єдину, покрокову модель визнання виручки, яка дозволяє покращити систему обліку і порядок подання інформації про виручку у фінансовій звітності. Високий рівень конвергенції МСФЗ і GAAP/USA в частині обліку виручки і відображення її у фінансових звітах дозволяє підвищити зіставність показників звітності, що, безумовно, є суттєвим і перспективним етапом у розвитку облікових систем світу [29].

Разом із зазначеним, практичне запровадження МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» має, також, ряд проблемних питань, які потребують вирішення:

1) Застосування норм МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» потребує детального опрацювання складу контрактних зобов'язань для коректного визнання виручки. Для цілого ряду підприємств, які здійснюють поставку товарів і виконання робіт, надання послуг за єдиним контрактом, визнання виручки залишиться досить не простим завданням і потребує пошуку додаткової інформації, наприклад, стосовно цін відносно кожного компоненту.

2) Застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» потребує перегляду і внесення змін до облікової політики практичної більшості підприємств, оскільки показник доходів є базовим для всіх компаній, а підходи щодо його відображення в фінансовій звітності суттєво зміняться.

3) Для вітчизняних підприємств залишається невирішеним завдання, яким чином ув'язки норм МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» і

порядку визнання доходів для цілей оподаткування, оскільки підхід, прийнятий у Податковому кодексі, дещо відрізняється від МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами». А з урахуванням поставленого в Україні завдання максимального наближення бухгалтерського обліку і оподаткування на державному рівні важливим є пошук можливостей забезпечення ув'язки оновлених критеріїв визнання доходу в МСФЗ зі сталою практикою оподаткування в Україні [84].

ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» складає звичайну фінансову звітність, хоча значні переваги як для великих, так і для малих підприємств потенційно надає складання інтегрованої звітності.

Інтегрована звітність – це спосіб створення більш стійкого уявлення про «здоров'я» бізнесу. Аналізуючи низку факторів і акцентуючи увагу на довгостроковій, замість короткострокової, фінансовій стабільності, звіт забезпечує готовність організації до стійкого майбутнього. Це не лише буде корисним для компанії, а й дасть певні підстави стейкхолдерам очікувати, що компанія має бути прибутковою і стабільною. Через інтегрований звіт є можливість показати, як підприємство справді виконує свої обов'язки щодо захисту навколишнього середовища, соціальних питань і трудових ресурсів. Такий звіт стимулює організацію думати про те, як усі її ресурси разом створюють вартість. На практиці це означає, те, що до уваги беруться екологічні, соціальні й управлінські категорії, а також нематеріальні активи, які створюють вартість, але при цьому вони не вимірюються в традиційному сенсі (наприклад, бренди та інтелектуальна власність) та не відображаються в системі фінансового обліку.

Удосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання з урахуванням вимог міжнародних стандартів сприятиме гармонізації фінансової звітності вітчизняних суб'єктів господарювання із звітністю підприємств держав – членів Європейського Союзу, а також інших країн, які застосовують міжнародні стандарти; підвищенню прозорості та забезпеченню достовірності фінансової звітності

суб'єктів господарювання і належного рівня довіри до неї вітчизняних та іноземних інвесторів; посиленню захисту прав та інтересів акціонерів, інвесторів, кредиторів [13].

Загалом робота щодо реформування бухгалтерського обліку в рамках адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу підвищить рівень професійного співтовариства бухгалтерів, прискорить процес інтеграції економіки нашої держави в світову спільноту та сприятиме формуванню сприятливого інвестиційного клімату [18].

3.2. Заходи удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Головним показником, що характеризує ефективність господарської діяльності підприємства є фінансовий результат, що виражається через прибуток або збиток. Управління діяльністю підприємства потребує належного інформаційного забезпечення про результати діяльності за певний звітний період, достовірність яких залежить насамперед від належної організації їх обліку. Відповідно, заходи удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» повинні бути направлені на те, щоб знайти спосіб підвищення фінансової ефективності бізнесу за рахунок оптимізації процесів, витрат та податків. Це потребує розробки такої моделі обліково-аналітичного забезпечення, за якою оцінюється весь бізнес у цілому, аналізуються істотні деталі, на які не звертають увагу у повсякденній роботі.

У науково-практичній літературі виділяють три принципово різних підходи до системної організації бізнесу - діяльність, орієнтована:

- на клієнтів;
- інновації;
- інфраструктуру.

У кожного підходу свої – економічні, конкурентні та культурні правила.

Сутність діяльності, яка орієнтована на клієнтів, полягає у пошуку споживача і побудові відносин з ним. Діяльність, яка орієнтована на інфраструктуру, вимагає побудову й управління платформами для виконання масштабних повторюваних завдань. Запровадження інноваційної діяльності передбачає розробку нових товарів і послуг [12].

Для аналізу внутрішнього та зовнішнього середовищ, які мають найбільший вплив на діяльність підприємства, застосуємо метод SWOT-аналізу (дод.Н).

Головна мета всіх запропонованих впроваджень – створення стійкої вартості. Ця мета виходить за межі традиційної фінансової звітності просто через короткострокову природу фінансових даних. Зараз вже більшість науковців визнають, що традиційна фінансова звітність більше не задовольняє потреб бізнесу, який намагається згенерувати й провадити надалі більш стійку та відповідальну діяльність, і не просто в найближчому майбутньому, а в середньостроковому та довгостроковому періодах.

Однак, для поліпшення роботи підприємства не достатньо кваліфікації та зусиль саме управлінського складу. Для ефективної роботи підприємства в цілому необхідно залучити весь персонал, а це потребує додаткових знань та вмінь.

Основним документом, який поєднуватиме вищезгадані функції управління та відображатиме інформацію про доходи для процесу управління, має бути бюджет доходів. Завданням бюджету є складання планів різних видів з метою здійснення оперативного контролю заданих цілей та підвищення ефективності управління підрозділами підприємства.

Підприємства залежно від мети та особливостей діяльності мають право самостійно визначати об'єкти, за якими складатимуть бюджет, види.

Бюджет доходів повинен містити інформацію не лише про обсяги реалізації, ціну та виручку, а має відображати також відомості про рух

грошових потоків підприємства. Оскільки саме кошти, які є в наявності у підприємства, можуть впливати на прийняття певних управлінських рішень з метою поліпшення його фінансового стану.

Основою інформаційного забезпечення для складання бюджету є дані бухгалтерського обліку, який як одна з функцій управління має наскрізний характер і забезпечує послідовність виконання всіх інших функцій управління.

На підприємстві ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» не складають бюджет доходів, тому пропонується зразок бюджету доходів для досліджуваного підприємства ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» наведений у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

**Бюджет доходів від наданих послуг підприємства ТОВ
«УКРФАСАДСЕРВІС» у 2022р.**

Послуги	Безбитковий дохід, грн	Обсяг реалізацій, послуг	Ціна, грн	Дохід, грн.	У тому числі дохід, грн.:			
					За можливістю одержання		За формою одержання	
					дійсний	можливий	грошовий	не грошовий
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Монтаж	11000	45	54	24300	24300	-	24300	-
Ремонтні роботи	22500	25	220	55000	-	55000	55000	-
Проектно-конструкторські роботи	15600	15	130	19500	-	19500	19500	-
Всього		850	-	98800	58500	74500	98800	-

Джерело: розроблено автором ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС».

Представлений нами бюджет є місячним бюджетом підприємства. Він дає можливість спланувати доходи та класифікувати їх для потреб прийняття управлінських рішень. При цьому бюджет доходів може виконувати стимулюючу роль лише тоді, коли він спрямований на контроль за

надходженням, наявністю і використанням ресурсів, призначених для реалізації, використання з метою одержання доходів. Сам по собі бюджет не даватиме можливість аналізувати та контролювати заплановані параметри доходів.

Висновки за розділом 3

Дослідження напрямів удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами дозволило окреслити основні тенденції та розробити конкретні заходи.

Важливим є забезпечення користувачів змістовною та чітко сформульованою інформацією про діяльність підприємства. Нажаль, на сьогоднішній момент, зацікавленим у діяльності підприємства особам не достатньо фінансової звітності. Необхідно змістовно висвітлити всі фактори впливу (як зовнішні, та і внутрішні), всі можливості, всі потенціали, всі слабкі та сильні сторони Товариства. Така інформація відображається через низку інструментів управлінського обліку, зокрема SWOT-аналіз. Апробована методика дозволить підвищити ефективність інформаційного забезпечення управління підприємством.

За даними ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» проведено аналіз взаємозв'язку «витрати-обсяг-прибуток» або аналіз безбитковості, що є доцільним у ситуаціях, коли підприємство планує встановити розмір ціни на послуги.

Систематизовано переваги та недоліки застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», що дозволить підприємству зацентувати увагу на конкретних методичних проблемах та уникнути помилок в обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами.

Запропоновано Бюджет доходів від наданих послуг підприємства ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», дає можливість спланувати доходи та класифікувати їх для потреб прийняття управлінських рішень.

Подальші удосконалення обліку на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» будуть спрямовані на розробку управлінського обліку як інтегрованої внутрішньогосподарської системи, в основі якої буде закладено інформаційне забезпечення керівників підприємств даними про результати діяльності в цілому підприємства та його структурних підрозділів, з метою прийняття стратегічних управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

Дослідження обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами дозволило зробити наступні висновки.

1. Обґрунтовано, що економічна сутність доходів діяльності підприємств від надання послуг за міжнародними стандартами, яка зводиться до нормативного визначення, що доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання капіталу за рахунок внесків власників). Основними умовами визнання доходів є: передача ризиків й вигод, пов'язаних з правом власності на послугу (результат послуги) підприємство не здійснює надалі управління та контроль за активами; сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена; є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

2. Досліджено, концептуальні засади обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами, проаналізовано нормативно-правове регулювання та критично порівняно визнання доходу за МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» та НП(С)БО 15 «Дохід» в контексті нашого дослідження.

3. Розглянуто фінансовий облік доходів від надання послуг і встановлено що в цілому він відповідає прийнятій на підприємстві обліковій політиці, що корелює із законодавчою базою, щодо обліку доходів від наданих послуг. Ведення обліку витрат в автоматизованій конфігурації «1С-Бухгалтерія» дозволяє виключити можливість перевитрат приймаючи регулюючі або організаційні рішення, що дає можливість оцінити ефективність суміжних сфер управління не за їх власною оцінкою, а за ефективними техніко-економічними показниками.

4. Для обліку доходу від реалізації продукції (товарів), робіт, послуг Планом рахунків передбачено застосування рахунку 70 “Доходи від реалізації” субрахунок 703 “Дохід від реалізації робіт і послуг”, до якого запропоновано відкрити наступні субрахунки:

703.1 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: монтажу»;

703.2 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: ремонту»;

703.3 «Облік доходів операційної діяльності з надання послуг: проектування».

5. З'ясовано, що доходи від надання послуг враховуються на підприємстві під час складання Декларацій про прибуток і на додану вартість і відповідають нормам ПКУ.

6. Охарактеризовано облік доходів від надання послуг в системі прийняття управлінських рішень, який поки що носить формальний характер, тому було запропоновано власне бачення моделі управлінського обліку для досліджуваного підприємства.

7. Узагальнено напрями удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», і з'ясовано, що їх потрібно пов'язувати із впровадженням в практику МСФЗ 15. Важливо відзначити, що для ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» в цьому контексті, важливим є договірні відносини.

8. Розроблено Бюджет доходів від наданих послуг підприємства ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС» та апробовано аналіз безбитковості, що сприятиме ефективному управлінню доходами підприємства.

9. Обґрунтовано заходи удосконалення обліку доходів від надання послуг за міжнародними стандартами ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС», які пов'язані і з впровадженням інструментів управлінського обліку, зокрема SWOT-аналізу, що як показує практика в умовах кризових періодів дає можливість «триматися на плаву» ринкових коливань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк К. В. Визначальні фактори розвитку сучасної міжнародної торгівлі послугами. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. №6. С. 46—51.
2. Апопій В. В. Організація і технологія надання послуг. Київ: Академія. 2006. 312 с.
3. Базилюк А. В., Малишкін О. І. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень. Навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 256 с.
4. Вальрас Л. Элементы чистой политической экономии / Л. Вальрас. Москва: Изограф. 2000. 421 с.
5. Васильева Л. С., Ряховский Д. И., Петровская М. В. Бухгалтерский управленческий учет: учебн.пособ. Москва: Эксмо, 2007. 368 с.
6. Власова М. Послуги : облікові аспекти. 2019. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-hozyajstvennye-operacii-9-uslugi-uchetnye-aspekty>.
7. Войтенко Т. Надаємо послуги : чи потрібен рахунок 23? Податки та бухгалтерський облік. Листопад, 2019. № 88. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/november/issue88/article105228.html>.
8. Гаманкова О. О. Ринок страхових послуг України : сутність, тенденції та шляхи розвитку : автореферат дис... д-ра екон. наук : 08.00.08; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т імені Вадима Гетьмана». Київ, 2010. 33 с.
9. Генеральна угода про торгівлю послугами від 15.04.1994 № 981-017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_017.
10. Голубничая Г.П. Теоретические аспекты эволюции финансовой отчетности// Научные труды SWorld. 2012. Т. 25. №3. С. 86-91. URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/economy-312/accounting-andauditing-312/14358-312-818>.

11. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-15>.
12. Гращенко, І. С. Проблеми та особливості прогнозування на підприємствах сфери послуг. Економічний вісник Донбасу. 2011. №3. С.175-179.
13. Гужел Ю. Звіт за послугами за квартал. 2019 р. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-nalogi-i-otchetnost-10-otchet-po-uslugam-za-kvartal>.
14. Дерев'яно І. В. Сфера послуг: сутність, структура та чинники формування попиту. Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Економіка. 2013. Вип. 21. С. 12-15.
15. Донченко, В. Оцінка якості послуг у сервісних організаціях. Державні закупівлі України. Київ, 2008. № 2. С. 50-52.
16. Жерновий Д. В. Сфера послуг як джерело економічного зростання в інноваційно-орієнтованій економіці. Наука та наукознавство. 2015. № 2. С. 86-94.
17. Задорожний З. В. Облік в сфері послуг (в схемах і таблицях) / З.В. Задорожний, В.М. Панасюк, Є.К. Ковальчук, Л.Я. Бобрівець // Навчальний посібник (2-е видання) Тернопіль : Економічна думка, 2015. 150с.
18. Задорожний З. В. Облік і звітність за міжнародними стандартами : навч. Посіб. / З. В. Задорожний, В. М. Панасюк, Є. К. Ковальчук, В. Ю. Бродовський. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2011. 660 с.
19. Золотарьова В. І. Економічна сутність, класифікація та основні види продуктів сфери послуг. Економіка та держава. 2019. № 10. С. 103-107.
20. Золотухин А. Продажа товара с доставкой: документальное оформление, налоговый и бухгалтерский учет : Вісник. 2013. № 30-31. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/pubs/id/5802>
21. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

- організацій від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
22. Класифікація видів економічної діяльності : ДК 009:2010 URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html.
23. Коваленко Ю. М. Інституціоналізація фінансового сектору економіки України: автореферат дис... д-ра екон. наук : 08.00.08; Нац. ун-т ДПС України. Київ, 2013. 35 с.
24. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1884 № 80731-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
25. Конституція України від 28.06.1996. Відомості Верховної Ради України. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
26. Концептуальна основа фінансової звітності від 01.09.2010 №929-009. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009.
27. Котлер Ф. Основы маркетинга. Москва : Банки и Биржи, 1994. 207 с.
28. Лист ГУ ДФС у Київській обл. від 07.07.2016 № 1555/10/10-36-12-02. URL: <http://kyivobl.sfs.gov.ua/baner/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-69091.html>.
29. Лоханова Н.О. Облік виручки по договорах з клієнтами – нові підходи до визнання відповідно до МСФЗ 15.- URL: <http://surl.li/anryv>
30. Ляхович Г. І. Сучасні проблемні питання організації бухгалтерського аутсорсингу. Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. 2016. Т. 21. Вип 7-2 (49).
31. Маркс К. Полное собрание сочинений: в 50 т. / К. Маркс, Ф. Энгельс. Москва: Политиздат. 1962. Т. 26, Ч. 2. 1962. 551 с.
32. Маршалл А. Принципы экономической науки : в 3 т. пер. с англ. Москва: Прогресс, Т. 3. 350 с.
33. Мельник Ю. В. Міжнародний ринок послуг в контексті транснаціоналізації економіки: автореферат дис... канд. екон. наук: 08.00.02; Ін-т світової економіки і міжнародних відносин НАНУ. Київ, 2008. 20 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/15558>.

34. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13>.
35. Миронова Н. В. Маркетинг различных типов услуг. Маркетинг в России и за рубежом. 2003. № 4. С. 26 - 36. URL: http://www.antema.ru/library/marketing_obwie_voprosy/marketing_uslug/mironova_nv_marketing_razlichnyh_tipov_uslug/.
36. Митний кодекс України №4495-VI від 13 березня 2012 року: Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
37. Мишко О. В. Механізм трансформації та розвитку системи управління якістю товарів та послуг в Україні: автореферат дис... канд. екон. наук: 08.00.03; Ін-т регіон. дослідж. НАНУ. Львів, 2008. 20 с. URL: <http://www.disslib.org/mekhanizm-transformatsiyi-ta-rozvytku-systemy-upravlinnja-jakistju-tovariv-ta-posluh-v.html>.
38. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» від 01.01.2012 № 929-013. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
39. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» від 01.01.2012 № 929-014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
40. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» від 01.01.2012 № 929-025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025.
41. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» від 01.01.2012 № 929-021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021.
42. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність» від 01.01.2012 № 929-045. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_045.
43. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства» від 01.01.2012 № 929-046. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_046.

44. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 «Нематеріальні активи» від 01.01.2012 № 929-050. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050.
45. Міжнародні стандарти фінансової звітності 10 «Консолідована фінансова звітність» від 01.01.2012 № 929-065. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_065.
46. Міжнародні стандарти фінансової звітності 11 «Спільна діяльність» від 01.01.2012 № 929-066. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_066
47. Міжнародні стандарти фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» від 30.06.2017. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS-15_ukr-compressed.pdf.
48. Міжнародні стандарти фінансової звітності 16 «Оренда» від 30.06.2017. URL : https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS16-ukr_AH-compressed-1.pdf.
49. Міжнародні стандарти фінансової звітності 17 «Страхові контракти». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS17-ukr_AH-compressed.pdf.
50. Міжнародні стандарти фінансової звітності 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» від 01.01.2012 № 929-023. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_023.
51. Міжнародні стандарти фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» від 01.01.2012 № 929-007. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_007.
52. Міжнародні стандарти фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти» від 01.01.2012 № 929-016. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_016.
53. Моргулець О. Б. Розвиток сучасного понятійно-категоріального апарату теорії послуг. URL: https://knutd.edu.ua/publications/pdf/Ukrainian_editions/Morgulets_st.pdf.
54. Нагорний О. Бухгалтерський облік ПДВ. 2018. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-sxemy-buxgalterskix-provodok-30-buxgalterskij-uchet-nds>.

55. Обсяг реалізованих послуг за регіонами за видами економічної діяльності. Київ: Державна служба статистики України. Київ, 2020. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
56. Ольховик О. Транспортні послуги: облік у замовника. Податки та бухгалтерський облік. 2016. № 38. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/november/issue-88/article-105228.html>.
57. Омельницька З. Надання послуг : документальне оформлення. Баланс. 2019. № 68. URL: <https://balance.ua/files/global/2019-Balance-68-p3-8-UA.pdf>.
58. Омельницька З. Послуги та роботи : основні правила обліку. 2015. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-sxemy-buxgalterskix-provodok-30-uslugi-i-raboty-osnovnye-pravila-ucheta>.
59. Остафійчук Я. В. Питання актуалізації наукових засад розвитку сфери послуг. Ефективна економіка. 2011. № 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_12_33.
60. Остафійчук Я. В. Підходи до класифікації послуг у контексті формування системи управління сферою послуг. Ефективна економіка. 2012. № 1.
61. Податковий кодекс України : Закон України №2755-VI від 02.12.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
62. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 8.10.1999 № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.
63. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

64. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
65. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 353 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
66. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
67. Постанова Кабінету Міністрів України від 6.05.2001 № 450 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80>.
68. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
69. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2013 №851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
70. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України від 06.07.1995 №265/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80>.
71. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 627. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1242-13>.

72. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13>.
73. Про затвердження Національно положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
74. Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні : Наказ Міністерства фінансів України від 14.10.1997 № 363. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98>.
75. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 №1023-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.
76. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів : Закон України від 06.08.2019 № 2639-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2639-19>.
77. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України №877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16>.
78. Про платіжні системи і переказ коштів в Україні : Закон України 2346-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>.
79. Пугачевська К. Й. Сфера послуг в Україні: Особливості розвитку та стратегічні перспективи. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2016. Вип. 18. С. 52-55.
80. Співак Л. С. Формування ринку послуг в трансформаційній економіці : автореферат дис... канд. екон. наук : 08.01.01; Київ. нац. екон. ун-т. Київ, 2002. 18 с.
81. Сук Л. К., Сук П. Л. Фінансовий облік: навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і допов. Київ : Знання, 2016. 664 с.

82. Сумцова О. Коли визнавати дохід за «триваючими» роботами/послугами. Бухгалтер 911. Березень, 2019. № 10.
83. Ткаченко Л. В. Маркетинг послуг. Дніпропетровськ: Видавництво ДУЕП. 2002. 192 с.
84. Турчин О. Є. Прерогативи обліку наданих послуг підприємствами України : Збірник наукових статей студентів : Облік і оподаткування в підприємстві. Київ, 2020. С. 245-251.
85. Указ президента «Про перехід до загальноприйнятої в міжнародній практиці системи обліку і статистики» від 23.05.1992 № 303. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303/92>.
86. Услуги в системе мировой торговли: Научно-аналитический обзор. Москва: ИНИОН, 1990. 64 с.
87. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
88. Штирліна А. А. Адміністративні послуги: види, органи та основні засади. Social and Human Sciences. Polish-Ukrainian scientific journal. 2014. № 04 (04). С. 127-134.

ДОДАТКИ

Додаток А

Обсяг реалізованих послуг підприємствами сфери послуг за регіонами у III кварталі 2020 року

	Обсяг реалізованих послуг, тис.грн / <i>Volume of the sold services, UAH thousand</i>	У т.ч. реалізовано послуг населенню / <i>which includes services sold to population</i>		
		усього, тис. грн / <i>total, UAH thousand</i>	у % до загального обсягу / <i>% of the total</i>	
Україна ²	238268527,5	46022169,8	19,3	<i>Ukraine²</i>
Вінницька	2668463,3	913958,0	34,3	<i>Vinnitsya</i>
Волинська	1829813,5	361557,9	19,8	<i>Volyn</i>
Дніпропетровська	15673068,3	2210656,7	14,1	<i>Dnipropetrovsk</i>
Донецька	4592461,7	637355,3	13,9	<i>Donetsk</i>
Житомирська	1394632,6	389747,8	27,9	<i>Zhytomyr</i>
Закарпатська	2377947,5	472564,7	19,9	<i>Zakarpattia</i>
Запорізька	3806494,2	913928,8	24,0	<i>Zaporizhzhya</i>
Івано-Франківська	3242312,9	660270,4	20,4	<i>Ivano-Frankivsk</i>
Київська	7819169,8	897079,5	11,5	<i>Kyiv</i>
Кіровоградська	2141270,2	238711,8	11,1	<i>Kirovohrad</i>
Луганська	630530,8	207065,3	32,8	<i>Luhansk</i>
Львівська	9702581,0	1655681,5	17,1	<i>Lviv</i>
Миколаївська	4655098,1	546567,0	11,7	<i>Mikolayiv</i>
Одеська	17485751,7	2358157,4	13,5	<i>Odesa</i>
Полтавська	3051885,1	515102,2	16,9	<i>Poltava</i>
Рівненська	1268174,7	250910,1	19,8	<i>Rivne</i>
Сумська	1739138,9	446635,0	25,7	<i>Sumy</i>
Тернопільська	2933893,5	548023,7	18,7	<i>Ternopil</i>
Харківська	9049957,2	2370052,1	26,2	<i>Kharkiv</i>
Херсонська	1549293,4	425261,9	27,4	<i>Kherson</i>
Хмельницька	1418138,8	368593,8	26,0	<i>Khmelnyskiy</i>
Черкаська	2582787,0	449222,2	17,4	<i>Cherkasy</i>
Чернівецька	803521,6	308523,3	38,4	<i>Chernivtsi</i>
Чернігівська	1445225,9	451815,3	31,3	<i>Chernihiv</i>
м. Київ	94751310,6	16293840,9	17,2	<i>city of Kyiv</i>

Джерело: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/posl/arh_dpssp.html

**Підходи до визначення економічної сутності категорії «дохід»
представниками різних економічних шкіл**

Економічні школи	Представники	Підходи до визначення економічної сутності
1	2	3
Економічна теорія мер-кантилізму	У. Стаффорд, Т. Мен, А. Монкретьєн, Ф. Прокопович	Представники меркантилізму вважали джерелом доходу країни зовнішню торгівлю, а оскільки матеріал для експорту постачаються ремеслами, то процвітання ремесла є умовою багатства країни.
Економічна теорія фізіократів	Ф. Кене, А.-Р.- Ж. Тюрго, В.Р. Мірабо	Представники цієї економічної школи бачили джерело доходу в дії матеріальних чинників природи – землі й води. Продуктивною вважалася праця селян, що створювала чистий продукт.
Класична економічна теорія	У. Петті, А. Сміт, Ж.Б. Сей, Дж.Міль, Д. Рікардо	Джерело вигоди виявлялося не тільки на стадії виробництва продукції у формі скорочення витрат, а й у процесі обміну товарами у формі збільшення обсягу продажів. Заробітна плата, прибуток і земельна рента є трьома первісними джерелами будь-якого доходу, так само як і будь-якої мінової вартості. Усякий інший дохід в остаточному підсумку одержують з одного або іншого із цих джерел.
Маржиналістська економічна теорія	Л. Вальрас, В. Парето, І. Фішер, Дж. Хікс	Ця економічна теорія досліджувала проблему формування доходу не з боку пропозиції, через витрати, як це робила класична школа, а з боку попиту, через ставлення людини до речі, що виявляється у сфері особистого споживання й обміну. Вихідним було положення про те, що на дохід впливають не тільки особисті інтереси виробника, а й інтереси споживачів товарів і послуг.
Неокласична маржиналістська	М.Блауг	Основний акцент економіст Марк Блауг робить власне на теорії доходів з позиції макроекономіки, розвитку продуктивних сил і теорія виробничих відносин, не визнаючи теорію зарплати, прибутку, ренти й відсотка основою цього питання.

Закінчення додатку Б

1	2	3
Кейнсіанська економічна теорія	Дж. М. Кейнс	Кейнсіанська концепція розглядала як додаткове джерело доходу мотиви поведінки індивідів: "виникнення й рух доходу... можуть бути пов'язані з поведінкою людей". Джон Мейнард Кейнс стверджував, що економічна система має потребу в державному регулюванні.
Неокласична економічна теорія	Дж. Кларк, А. Пігу, Ф. Хайск, Г. Хаберлер	Кожному фактору – певна частка в продукті й кожному – відповідна винагорода – ось природний закон розподілу. Висновок Джона Кларка, що стосується розподілу створеної вартості, полягав у тому, що дохід кожного фактора пропорційний кількості й вартості його граничного продукту.
Марксистська економічна теорія (	К. Маркс, К. Каутський	Марксистський підхід до формування доходів ґрунтується на теорії трудової доданої вартості. У створенні нової вартості бере участь тільки один фактор – робітник, власник робочої сили. Інші види доходів є лише результатом неоплаченої праці робітників. Справедливість розподілу доходів, за Карлом Марксом, полягає у тому, що доходи учасників трудової діяльності формуються відповідно до суспільно необхідних витрат праці на виробництво товарів.
Неоінституціональна економічна теорія	Р. Коуз, Д. Норт, О. Вільямсон	Питання формування доходу розглядається через призму поняття прав власності. Під системою прав власності в не інституціоналізмі розуміється безліч норм, що регулюють доступ до рідкісних ресурсів. Права власності регулюють доступ до ресурсів, право на використання ресурсу, право на одержання від нього доходу, право на передачу всіх повноважень. Чим ширший набір повноважень, закріплених за ресурсом, тим вища його цінність.

Характеристика доходу у вітчизняній практиці та відповідно МСФЗ, МСБО

Ознаки	НП(С)БО	МСФЗ
1	2	3
Термін «дохід»	Згідно з НП(С)БО 15 «Дохід», дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.	За міжнародними стандартами під доходами розуміють збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників).
Критерії визнання доходу	Критерії визнання доходу, наведені в НП(С)БО 15 «Дохід», застосовуються окремо до кожної операції. Проте ці критерії доцільно застосовувати до окремих елементів однієї операції або до двох чи більше операцій разом, якщо це впливає із суті такої господарської операції (операцій).	Критерії визнання доходу за МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» [5] визначаються для трьох типів операцій: продажу продукції (товарів), надання послуг і використання іншими сторонами активів підприємства, які приносять відсотки, роялті та дивіденди.
Визнання доходу	НП(С)БО 15 «Дохід» не визнає доходом суми попередньої оплати, авансів у рахунок оплати продукції; сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором; надходження від первинного розміщення цінних паперів.	МСФЗ 15 визнає доходом суми попередньої оплати, авансів у рахунок оплати продукції; сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором; надходження від первинного розміщення цінних паперів.
Оцінка ризику	Оцінка моменту, на який підприємство передає покупцеві суттєві ризики й винагороди від володіння певним активом, вимагає детального вивчення обставин операцій.	Підприємство залишає за собою суттєвий ризик володіння, операція не розглядається як реалізація і дохід не визнається.
Товар проданий з гарантією	Визнання доходу відбувається в день продажу, хоча існує ймовірність майбутніх витрат по гарантіям.	Відсутність механізму здійснення гарантій по виконанню зобов'язань сторін взаємодії.

Продовження додатку В

1	2	3
Не визнається дохід від імені третіх осіб коли:	Відсутня повна гарантія надходження коштів за реалізовану продукцію (товар), необхідно відкласти визнання доходу до того моменту, коли буде впевненість в їх отриманні або до моменту його отримання.	Сума ПДВ, акцизів, інших податків і обов'язкових платежів, що підлягають перерахуванню до бюджету й позабюджетних фондів; сума надходжень за договором комісії, агентським та іншим аналогічним договором на користь комітента, принципала тощо; сума попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг); сума авансу в рахунок оплати продукції (товарів, робіт, послуг); сума завдатку під заставу або в погашення позики, якщо це передбачено відповідним договором; надходження, що належать іншим особам; надходження від первинного розміщення цінних паперів. Вищеперераховані суми не включаються до суми чистого доходу підприємства.

Нормативно-правові акти, що регулюють питання обліку доходів

№ п/п	Нормативно-правове джерело	Зміст
1	2	3
1.	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 року № 996-XIV [13]	Цей закон визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку на підприємстві та облік прибутку від операційної діяльності на 8 підприємстві в тому числі.
2.	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» затверджено Наказом Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013 р. [27]	Визначає мету, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів, в тому числі інформації щодо операційного прибутку
3.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591 [33]	Наведено синтетичні рахунки на яких здійснюється облік доходів, витрат, та фінансових результатів.
4.	Інструкція «Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» затверджено Наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р. [14]	Встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансовогосподарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (крім банків та бюджетних установ), незалежно від форм власності, організаційно-правових норм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій.
5.	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 15 «Дохід» затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290 [36]	Норми цього положення визначають методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності, наводиться класифікація доходів та умови їх визнання.
6.	Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-V [34]	Встановлює порядок відображення в обліку при формуванні прибутку від операційної діяльності ПДВ, акцизного податку та інших податків та обов'язкових платежів.

Продовження дод.Г

7.	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства» від 01.01.2012 № 929-046.	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності.
8.	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 «Будівельні контракти»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.20012 № 205 [35].	Визначає методологічні засади формування підприємцями у бухгалтерському обліку інформації про доходи та витрати, пов'язані з виконанням будівельних контрактів, та її розкриття у фінансовій звітності.
9.	Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів із клієнтами» [25]	Метою цього Стандарту є встановлення принципів, які підприємство повинно застосовувати, щоб повідомляти користувачам фінансової звітності корисну інформацію про природу, суму, час та невизначеність доходів від звичайної діяльності і грошових потоків, що виникають внаслідок договору з клієнтом.
10.	Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку [19]	Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку спрямовані на узагальнення у регістрах бухгалтерського обліку методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій та інших юридичних осіб (крім банків і бюджетних установ), їх філій, відділень, представництв незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, на накопичення аналітичних даних про склад і рух активів, капіталу і зобов'язань, доходів, витрат, фінансових результатів.
11.	Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності [20]	У цих Методичних рекомендаціях розглядається питання розкриття інформації за статтями балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал.

Продовження дод.Г

12.	Програма реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів [38]	Реформування системи бухгалтерського обліку є складовою частиною заходів, орієнтованих на впровадження економічних відносин ринкового спрямування. Головне завдання трансформації національної системи бухгалтерського обліку полягає у прискоренні процесу її приведення у відповідність з вимогами ринкової економіки та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, наданні суб'єктам господарювання можливостей визначати межі та форми внутрішньовиробничого (управлінського) обліку.
13.	Порядок подання фінансової звітності [37]	Дія цього Порядку поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми господарювання і форми власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності (далі - підприємства), які зобов'язані вести бухгалтерський облік та подавати фінансову звітність згідно із законодавством.
14.	МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» [23]	Мета цього Стандарту полягає у визначенні принципів для подання фінансових інструментів як зобов'язань або власного капіталу і для згортання фінансових активів і фінансових зобов'язань. Він застосовується до класифікації (з точки зору емітента) фінансових інструментів як фінансових активів, фінансових зобов'язань та інструментів власного капіталу; до класифікації пов'язаних з ними відсотків, дивідендів, збитків та прибутків, а також до обставин, за яких слід згортати фінансові активи та фінансові зобов'язання
15.	МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» [24]	Мета цього МСФЗ - встановити принципи фінансової звітності про фінансові активи та фінансові зобов'язання, які надаватимуть доречну та корисну інформацію користувачам фінансової звітності для їхньої оцінки обсягів, часу та невизначеності майбутніх грошових потоків суб'єкта господарювання.

**Огляд спеціальної літератури з питань
обліку доходів від наданих послуг**

№	Джерело	Використання в роботі для удосконалення обліку, оцінювання та оподаткування
1	Базилюк А. В., Малишкін О. І. Бухгалтерський і податковий облік автотранспорту та перевезень.	Розглянуто комплекс питань бухгалтерського (фінансового) і податкового обліку, які є загальноприйнятими або специфічними для підприємств автотранспортної галузі, — первинний, аналітичний та синтетичний облік рухомого складу, облік надходження та витрачання паливо-мастильних матеріалів, запасних частин, проведення ремонтів, модернізацій транспортних засобів, отриманих доходів та понесених витрат, калькуляції собівартості автоперевезень, бюджетних дотацій на виконані послуги, а також галузеві аспекти звітності транспортного підприємства [3]
2	Власова М. Послуги: облікові аспекти.	Облік операцій по договору про надання послуг. Особливості податкового обліку наданих послуг [6]
3	Войтенко Т. Надаємо послуги: чи потрібен рахунок 23?	Особливості формування собівартості наданих послуг та обліку витрат при наданні послуг. Особливості розподілу загальноновиробничих витрат при наданні послуг [7]
4	Гращенко, І. С. Проблеми та особливості прогнозування на підприємствах сфери послуг.	Огляд сфери послуг, з урахуванням її складу та структури. Розгляд особливостей прогнозування сфер послуг на підприємствах [12]
5	Гужел Ю. Звіт за послугами за квартал.	Організаційні моменти, пов'язані з подачею фінансової звітності за квартал. Хто зобов'язаний складати і подавати проміжну фінзвітність за послуги? Який комплект проміжної фінзвітності? Особливості її подання підприємствами, які звітують за МСФЗ [13]
6	Дерев'яно І. В. Сфера послуг: сутність, структура та чинники формування попиту.	Розглянуто сутність, структуру та чинники формування попиту на послуги в Україні [14]
7	Донченко, В. Оцінка якості послуг у сервісних організаціях.	Особливості оцінки якості наданих підприємствами послуг [15]
8	Задорожний З. В., Панасюк В. М., Ковальчук Є. К., Бобрівець Л. Я. Облік в сфері послуг (в схемах і таблицях).	Особливості бухгалтерського та податкового обліку операцій в сфері надання послуг [17]
9	Задорожний З. В., Панасюк В. М., Ковальчук Є. К., Бродовський В. Ю. Облік і звітність за міжнародними стандартами.	Розглянуто особливості обліку та фінансової звітності операцій з надання послуг за міжнародними стандартами [18]

№	Джерело	Використання в роботі для удосконалення обліку та оподаткування
10	Золотарьова В. І. Економічна сутність, класифікація та основні види продуктів сфери послуг.	Дослідження економічної сутності послуг, класифікації послуг та основних видів продуктів сфери послуг [19]
11	Золотухин А. Продажа товара с доставкой: документальное оформление, налоговый и бухгалтерский учет.	Документальне оформлення, податковий та бухгалтерський облік для різних варіантів послуг доставки [20]
12	Нагорний О. Бухгалтерський облік ПДВ.	Особливості нарахування та відображення податкових зобов'язань з операцій надання послуг [54]
13	Ольховик О. Транспортні послуги: облік у замовника.	Особливості обліку транспортних послуг у замовника, особливості обліку витрат на транспортування [56]
14	Омельницька З. Надання послуг: документальне оформлення. Баланс. 2019 р. № 68.	Особливості документального оформлення наданих послуг [57]
15	Омельницька З. Послуги та роботи: основні правила обліку.	Особливості бухгалтерського та податкового обліку операцій з надання послуг [58]
16	Остафійчук Я. В. Питання актуалізації наукових засад розвитку сфери послуг.	Систематизація новітніх теоретико-методологічних підходів до вивчення й управління сферою послуг, уточнення понятійно-категоріального апарату теорії послуг [59]
17	Остафійчук Я. В. Підходи до класифікації послуг у контексті формування системи управління сферою послуг.	Розглянуто класифікацію послуг у контексті формування системи управління сферою послуг [50]
18	Пугачевська К. Й. Сфера послуг в Україні: Особливості розвитку та стратегічні перспективи.	Стан і проблеми розвитку ринку послуг у сучасних умовах, методологічні, теоретичні та практичні аспекти розвитку сфери послуг [59]
19	Співак Л. С. Формування ринку послуг в трансформаційній економіці.	Обґрунтування процесу становлення ринку послуг в трансформаційній економіці України та висвітлення закономірностей, структури і динаміки співвідношення попиту та пропозиції на послуги, визначення ролі держави в регулюванні соціально значимих послуг [80]
20	Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік.	Висвітлено особливості ведення фінансового обліку на підприємствах. [81]
21	Сумцова О. Коли визнавати дохід за «триваючими» роботами/послугами.	Нюанси визнання та відображення доходів від виконаних робіт або наданих послуг [82]

Рис. Ж1. Організаційна структура ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Джерело: розроблено на основі інформації ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Додаток 3

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)		
		2016	01	01
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «УКРФАСАДСЕРВІС»	за ЄДРПОУ		
Територія	М. КИЇВ	за КОАТУУ		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Діяльність у сфері архітектури	за КОДУ		
Середня кількість працівників	2			
Одиниця виміру: тис. грн.	Тис. грн. з одним десятковим дробом			
Адреса	вул. Багговутівська, б. 1-А, офіс 5, Шевченківський р-н, м.Київ, 04107			

1. Баланс на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	8	10
первісна вартість	1011	9,2	14,3
знос	1012	(1,2)	(4,3)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	10	-	-
Усього за розділом I	1095	8	10
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	0,1	0,1
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження дод. 3

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6	7,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	0,5	0,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	6,6	7,7
IV. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	14,6	17,7
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1,1)	(3,4)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(0,1)	(2,4)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	0,2	0,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	0,5	0,6
розрахунками з оплати праці	1630	1,1	1,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-

Продовження дод. 3

Інші поточні зобов'язання	1690	12,9	18,0
Усього за розділом III	1695	14,7	20,1
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	14,6	17,7

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2016

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	61,0	50,0
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	61,0	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(57,6)	(46)
Інші операційні витрати	2180	(6,8)	(4)
Інші витрати	2270	-	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(64,4)	(52,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 – 2285)	2290	(3,4)	(2,3)
Податок на прибуток	2300	-	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(3,4)	(0,0)

Керівник

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Продовження дод. 3

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)		
		2017	01	01
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «УКРФАСАДСЕРВІС»	за ЄДРПОУ		
Територія	М. КИЇВ	за КОАТУУ		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Діяльність у сфері архітектури	за КОДУ		
Середня кількість працівників	2			
Одиниця виміру: тис. грн.	Тис. грн. з одним десятковим дробом			
Адреса	вул. Багговутівська, б. 1-А, офіс 5, Шевченківський р-н, м.Київ, 04107			

1. Баланс на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	10	23,2
первісна вартість	1011	14,3	37,4
знос	1012	(4,3)	(14,2)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	10	-	-
Усього за розділом I	1095	10	23,2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	0,1	0,4
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження дод. 3

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7,1	26,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	0,5	0,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	7,7	27,4
IV. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	17,7	50,6
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(3,4)	(91,2)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(2,4)	(90,2)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	0,2	0,7
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	0,6	1,7
розрахунками з оплати праці	1630	1,3	3,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-

Продовження дод. 3

Інші поточні зобов'язання	1690	18,0	135,1
Усього за розділом III	1695	20,1	140,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	17,7	50,6

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2017

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	34,2	61,0
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	34,2	61,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(-)	(57,6)
Інші операційні витрати	2180	(112,0)	(6,8)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(112,0)	(64,4)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 – 2285)	2290	(77,8)	(3,4)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(77,8)	(3,4)

Керівник

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Продовження дод. 3

Додаток 1

до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»**ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ**
суб'єкта малого підприємництва

КОДИ

		Дата (рік, місяць, число)		2018	01	01
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «УКРФАСАДСЕРВІС»	за ЄДРПОУ		39215039		
Територія	М. КИЇВ	за КОАТУУ		8036100000		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		240		
Вид економічної діяльності	Діяльність у сфері архітектури	за КОДУ		71.11		
Середня кількість працівників	2					
Одиниця виміру: тис. грн.	Тис. грн. з одним десятковим дробом					
Адреса	вул. Багговутівська, б. 1-А, офіс 5, Шевченківський р-н, м.Київ, 04107					

1. Баланс на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	23,2	4,7
первісна вартість	1011	37,4	37,4
знос	1012	(14,2)	(32,7)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	10	-	-
Усього за розділом I	1095	23,2	4,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	0,4	100,2
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження дод. 3

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26,9	6,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	0,1	3,4
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	8,0
Усього за розділом II	1195	27,4	118,5
IV. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	50,6	123,2
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(91,2)	53,0
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(90,2)	54,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	-
розрахунками з бюджетом	1620	0,7	37,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	10,6
розрахунками зі страхування	1625	1,7	2,9
розрахунками з оплати праці	1630	3,3	23,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-

Продовження дод. 3

Інші поточні зобов'язання	1690	135,1	5,7
Усього за розділом III	1695	140,8	69,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	50,6	123,2

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2018

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1079,5	34,2
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1079,5	34,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(821,8)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(10,28)	(112,0)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(924,6)	(112,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 – 2285)	2290	154,9	(77,8)
Податок на прибуток	2300	(10,6)	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	144,3	(77,8)

Керівник

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Продовження дод. 3

Додаток 1
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)		
		2019	01	01
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «УКРФАСАДСЕРВІС»	за ЄДРПОУ		
Територія	М. КИЇВ	за КОАТУУ		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ		
Вид економічної діяльності	Діяльність у сфері архітектури	за КОДУ		
Середня кількість працівників	2			
Одиниця виміру: тис. грн.	Тис. грн. з одним десятковим дробом			
Адреса	вул. Багговутівська, б. 1-А, офіс 5, Шевченківський р-н, м.Київ, 04107			

1. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	4,7	-
первісна вартість	1011	37,4	42,5
знос	1012	(32,7)	(42,5)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	10	-	-
Усього за розділом I	1095	4,7	
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	100,2	466,9
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	34,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження додатку 3

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6,9	652,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	3,4	185,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	8,0	32,8
Усього за розділом II	1195	118,5	1371,5
IV. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	123,2	1371,5
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	53,0	75,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	54,0	76,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
1595			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	1230,3
розрахунками з бюджетом	1620	37,3	9,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	10,6	4,8
розрахунками зі страхування	1625	2,9	3,2
розрахунками з оплати праці	1630	23,3	10,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-

Продовження дод. 3

Інші поточні зобов'язання	1690	5,7	42,0
Усього за розділом III	1695	69,2	1295,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	123,2	1371,5

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2019

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2115,2	1079,5
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2115,2	1079,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1826,8)	(821,8)
Інші операційні витрати	2180	(261,5)	(102,8)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2088,3)	(924,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 – 2285)	2290	26,9	154,9
Податок на прибуток	2300	(4,8)	(10,6)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	22,1	144,3

Керівник

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Продовження дод. 3

Додаток 1

до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку
25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

КОДИ

Дата (рік, місяць, число)

2020	01	01
39215039		
8036100000		
240		
71.11		

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «УКРФАСАДСЕРВІС» за ЄДРПОУ
 Територія М. КИЇВ за КОАТУУ
 Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ
 Вид економічної діяльності Діяльність у сфері архітектури за КОДУ
 Середня кількість працівників 8
 Одиниця виміру: тис. грн. Тис. грн. з одним десятковим дробом

Адреса вул. Багговутівська, б. 1-А, офіс 5, Шевченківський р-н, м.Київ, 04107

1. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	69,3
Основні засоби:	1010	-	548,1
первісна вартість	1011	42,5	695,7
знос	1012	(42,5)	(147,6)
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	10	-	-
Усього за розділом I	1095		617,4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	466,9	1164,2
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	34,0	81,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-

Продовження дод. 3

Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	652,7	1467,0
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	185,1	140,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	32,8	301,9
Усього за розділом II	1195	1371,5	3155,4
IV. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1371,5	3772,8
Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1,0	1,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	75,1	(279,2)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	76,1	(278,2)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		257,3
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	6,9
товари, роботи, послуги	1615	1230,3	1640,4
розрахунками з бюджетом	1620	9,6	4,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	4,8	
розрахунками зі страхування	1625	3,2	1,6
розрахунками з оплати праці	1630	10,3	12,3
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-

Закінчення дод. 3

Інші поточні зобов'язання	1690	42,0	2128,1
Усього за розділом III	1695	1295,4	3793,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	1371,5	3772,8

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2020

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3612,7	2115,2
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	3612,7	2115,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2528,5)	(1826,8)
Інші операційні витрати	2180	(1383,0)	(261,5)
Інші витрати	2270	(55,5)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(3967,0)	(2088,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2268 – 2285)	2290	(354,3)	26,9
Податок на прибуток	2300	(-)	(4,8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(354,3)	22,1

Керівник

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Аналіз ліквідності та платоспроможності ТОВ

«УКРФАСАДСЕРВІС»

Показник	Період дослідження		
	2018	2019	2020
1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($K_{абс}$)	$K_{абс} = \frac{3,4}{69,2} = 0,05$	$K_{абс} = \frac{185,1}{1295,4} = 0,14$	$K_{абс} = \frac{140,5}{3793,7} = 0,04$
2. Коефіцієнт поточної ліквідності ($K_{п.л.}$)	$K_{п.л.} = \frac{118,5 - 100,2}{69,2} = 0,26$	$K_{п.л.} = \frac{1371,5 - 466,9}{1295,4} = 0,70$	$K_{п.л.} = \frac{3155,4 - 1164,2}{3793,7} = 0,52$
3. Коефіцієнт загальної ліквідності ($K_{з.л.}$)	$K_{з.л.} = \frac{118,5}{69,2} = 1,71$	$K_{з.л.} = \frac{1371,5}{1295,4} = 1,06$	$K_{з.л.} = \frac{3155,4}{3793,7} = 0,83$
4. Коефіцієнт ліквідності при мобілізації запасів ($K_{л.моб.}$)	$K_{л.моб.} = \frac{3,4 + 100,2}{69,2} = 1,50$	$K_{л.моб.} = \frac{185,1 + 466,9}{1295,4} = 0,50$	$K_{л.моб.} = \frac{140,5 + 1164,2}{3793,7} = 0,34$
5. Коефіцієнт власної платоспроможності ($K_{в.пл.}$)	$K_{в.пл.} = \frac{118,5 + 69,2}{69,2} = 2,71$	$K_{в.пл.} = \frac{1371,5 + 1295,4}{1295,4} = 2,06$	$K_{в.пл.} = \frac{3155,4 + 3793,7}{3793,7} = 1,83$
6. Коефіцієнт довгострокового фінансового забезпечення ($K_{дфз.}$)	$K_{дфз.} = \frac{54,0}{4,7} = 11,49$	Неможливе визначення коефіцієнту, адже відсутні оборотні активи	$K_{дфз.} = \frac{-278,2}{617,4} = -0,45$

Джерело: розроблено на основі інформації ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Показник	Період дослідження		
	2018	2019	2020
Коефіцієнт фінансової стійкості	$\frac{54,0}{123,2} = 0,44$	$\frac{76,1}{1371,5} = 0,06$	$\frac{-278,2 + 257,3}{3772,8} = -0,006$
Коефіцієнт фінансової незалежності	$\frac{54,0}{123,2} = 0,44$	$\frac{76,1}{1371,5} = 0,06$	$\frac{-278,2}{3772,8} = -0,07$
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	$\frac{54,0}{69,2} = 0,78$	$\frac{76,1}{1295,4} = 0,06$	$\frac{-278,2}{257,3 + 3793,7} = -0,07$
Коефіцієнт маневрування	$\frac{118,5 - 69,2}{54,0} = 0,91$	$\frac{1371,5 - 1295,4}{76,1} = 1$	$\frac{3155,4 - 3793,7}{-278,2} = 2,29$

Джерело: розроблено на основі інформації ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Аналіз ділової активності ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Показник	Період дослідження		
	2018	2019	2020
Коефіцієнт оборотності активів	$\frac{1079,5}{(50,6+123,2)/2}=12,42$	$\frac{2115,2}{(132,2+1371,5)/2}=2,81$	$\frac{3612,7}{(1371,5+3772,8)/2}=1,40$
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	$\frac{1079,5}{(26,9+6,9)/2}=63,88$	$\frac{2115,2}{(34+6,9+652,7)/2}=6,16$	$\frac{3612,7}{(34+81,8+652,7+1467)/2}=3,23$
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Неможливе визначення коефіцієнту, адже відсутня кредиторська заборгованість	Неможливе визначення коефіцієнту, адже відсутня кредиторська заборгованість	Неможливе визначення коефіцієнту, адже відсутня кредиторська заборгованість
Строк погашення дебіторської заборгованості	$\frac{360}{63,88}=5,64$	$\frac{360}{6,16}=58,44$	$\frac{360}{3,23}=111,46$
Коефіцієнт оборотності запасів	$\frac{1079,5}{(0,4+100,2)/2}=21,46$	$\frac{1079,5}{(100,2+466,9)/2}=3,81$	$\frac{1079,5}{(466,9+1164,2)/2}=1,32$
Фондовіддача	$\frac{1079,5}{(23,2+4,7)/2}=77,38$	$\frac{1079,5}{(4,7+0)/2}=459,36$	$\frac{1079,5}{(42,5+695,7)/2}=2,98$

Джерело: розроблено на основі інформації ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Аналіз рентабельності ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Показник	Період дослідження		
	2017	2018	2019
Рентабельність реалізованої продукції	$\frac{257,7}{821,8} * 100\%=31,36\%$	$\frac{288,4}{1826,8} * 100\%=15,79\%$	$\frac{1084,2}{2528,5} * 100\%=42,88\%$
Рентабельність продажу	$\frac{144,3}{1079,5} * 100\%=13,37$	$\frac{22,1}{2115,2} * 100\%=1,04\%$	$\frac{-354,3}{3612,7} * 100\%=-9,81\%$

Джерело: розроблено на основі інформації ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Характеристика рахунків класу 7 "Доходи і результати діяльності", які використовуються ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

№	Назва субрахунку	Характеристика субрахунку
1	2	3
703	Дохід від реалізації послуг	Узагальнення інформації про доходи від реалізації послуг
711	Дохід від реалізації іноземної валюти	Узагальнюється інформація про доходи від реалізації іноземної валюти
712	Дохід від реалізації інших необоротних активів	Відображається інформація про доходи від реалізації оборотних активів (виробничих запасів, малоцінних предметів)
714	Дохід від операційної курсової різниці	Узагальнюється інформація про доходи від курсових різниць по активам і обов'язкам підприємства, пов'язаних з операційною діяльністю підприємства
715	Отримані штрафи, пені, неустойки	Узагальнюється інформація про штрафи, пені, неустойки і інші санкції за порушення господарських договорів, які визнані боржником або по яким отримані рішення суду, арбітражного суду по їх стягнення, а також про суми стягнення понесених збитків
717	Дохід від списання кредиторської заборгованості	Узагальнюється інформація про доходи від списання кредиторської заборгованості, яка виникла в ході операційного циклу, по який минув строк позовної давності
718	Дохід від безкоштовно отриманих оборотних активів	Узагальнюється інформація про доходи від безкоштовно отриманих оборотних активів (крім фінансових інвестицій) і про доходи від цільового фінансування, пов'язаного з операційною діяльністю
719	Інші доходи від операційної діяльності	Узагальнюється інформація про інші доходи від операційної діяльності, які не відображаються на інших субрахунках рахунку 71 „Інший операційний дохід”, зокрема про доходи від операцій з тарою, від інвентаризації.

Джерело: складено на основі даних ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

**Витяг з Робочого плану рахунків для обліку доходів від надання послуг
на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»**

Синтетичний рахунок за планом рахунків		Аналітичні рахунки 1-го порядку		Аналітичні рахунки 2-го порядку		Аналітичні рахунки 3-го порядку	
Шифр	Назва	Дохід за видами наданих послуг		Дохід від використання системи лояльності		Дохід за видом договорами	
		Шифр	Назва	Шифр	Назва	Шифр	Назва
703	Дохід від надання послуг	703.1.	монтаж	703.X.1	...зі знижками	702.X.X.1	Договора про надання послуг
		703.2.	ремонт	703.X.2	... із відтермінуванням сплати	702.X.X.2	Разові договори
		703.3	проектування	703.X.3	... на умовах надання послуг «1+1=1»	тощо	
		тощо		тощо			

Джерело: складено на основі даних ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

**Відображення в обліку визнання доходів від надання послуг за
різних умов здійснення операцій на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»**

№ з/п	Зміст операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		
			Дт	Кт	Сума
Визнання доходів від надання послуг за передоплатою					
1	Одержано виручку від реалізації послуг споживачам	Виписка банку	311 «Грошові кошти в нац.валюті»	681 «Розрахунки за авансами одержаними»	12 000
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	Податкова накладна	643 «Податкові зобов'язання»	641 «Разорахунки з ПДВ»	2 000
3	Визнано дохід від реалізації послуг	Видаткова накладна	361 «Розрахунки з покупцями»	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	12 000
4	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	Податкова накладна	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	643 «Податкові зобов'язання»	2 000
5	Списано собівартість реалізованих послуг	Довідка бухгалтерії	903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»	28 «Товари»	6 000
6	Списано на фінансовий результат				
-	Дохід від реалізації послуг	Довідка бухгалтерії	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	791 «Результат операційної діяльності»	10 000
-	Собівартість реалізованих послуг		791 «Результат операційної діяльності»	903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»	6 000
Визнання доходів від надання послуг із подальшою оплатою					
1	Підписано акт наданих послуг	Акт наданих послуг	361 «Розрахунки з покупцями»	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	24 000
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	Податкова накладна	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	641 «Разорахунки з ПДВ»	4 000
3	Списано собівартість реалізованих послуг	Довідка бухгалтерії	903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»	28 «Товари»	15 000
4	Списано на фінансовий результат				
-	Дохід від реалізації послуг	Довідка бухгалтерії	703 «Дохід від реалізації робіт і послуг»	791 «Результат операційної діяльності»	20 000
-	Собівартість реалізованих послуг		791 «Результат операційної діяльності»	903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»	15 000

**Удосконалена кореспонденція рахунків з обліку доходу від надання
послуг на ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»**

№ п/п	Зміст операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		
			Дт	Кт	Сума
1	2	3	4	5	6
Визнання доходів від надання послуг за передоплатою					
1	Одержано виручку від реалізації послуг : -монтажу -ремонту -проектування	Виписка банку	311 «Грошові кошти в нац.валюті»	681 «Розрахунки за авансами одержаними»	12 000
2	Нараховано податковізобов'язання з ПДВ	Податкова накладна	643 «Податкові зобов'язання»	641 «Разорахунки з ПДВ»	2 000
3	Визнано дохід від реалізації послуг -монтажу -ремонту -проектування	Видаткова накладна	361 «Розрахунки з покупцями»	«Дохід від реалізації послуг» 703.1-монтажу 703.2-ремонту 703.3-проектування	12 000
4	Нараховано податковізобов'язання з ПДВ -монтажу -ремонту -проектування	Податкова накладна	«Дохід від реалізації послуг» 703.1-монтажу 703.2-ремонту 703.3-проектування	643 «Податкові зобов'язання»	2 000
5	Списано собівартість реалізованих послуг	Довідка бухгалтерії	903«Собівартість реалізованих робіт, послуг»	28 «Товари»	6 000
6	Списано на фінансовий результат				
-	Дохід від реалізації послуг -монтажу -ремонту -проектування	Довідка бухгалтерії	«Дохід від реалізації послуг» 703.1-монтажу 703.2-ремонту 703.3-проектування	791(Результат операційної діяльності)	10 000
-	Собівартість реалізованих послуг		791 «Результат операційної діяльності»	903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»	6 000
Визнання доходів від надання послуг із подальшою оплатою					
1	Підписано акт наданих послуг (задача в оренду зал з караоке-баром та більярдом)	Акт наданих послуг	361 «Розрахунки з покупцями»	703.3 «Дохід від реалізації послуги проектування»	24 000

2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ	Податкова накладна	703.3 «Дохід від реалізації послуги проектування»	641 «Разорахунки з ПДВ»	4 000
---	---	--------------------	---	-------------------------	-------

Продовж. дод. М

1	2	3	4	5	6
3	Списано собівартість реалізованих послуг	Довідка бухгалтерії	903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»	28 «Товари»	15 000
4	Списано на фінансовий результат				
-	Дохід від реалізації послуг	Довідка бухгалтерії	703.3 «Дохід від реалізації послуги проектування»	791 «Результат операційної діяльності»	20 000
-	Собівартість реалізованих послуг		791 «Результат операційної діяльності»	903 «Собівартість реалізованих робіт, послуг»	15 000

SWOT-аналіз підприємства ТОВ «УКРФАСАДСЕРВІС»

Внутрішнє середовище	Сильні сторони	Слабкі сторони
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання ринку та споживачів 2. Імідж підприємства. 3. Ефективність збутової діяльності 4. Ефективність системи просування 5. Висока якість продукції, широкий асортимент, вдале позиціонування 6. Матеріально - технічна забезпеченість 7. Можливість реалізації товарів за заниженими цінами 8. Більш менш стабільний попит на послуги 9. Диверсифікація постачальників 10. Різні способи оплати 11. Заохочення серед працівників 12. Можливості кар'єрного росту 13. Проведення різних заходів та кампаній 14. Стабільні та регулярні перевірки: сертифікація, переобліки, тестування, медогляди, санітарні перевірки 15. Наявність капіталу 16. Прибутковість 17. Рентабельність 18. Постійний розвиток сегменту ринку 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нестабільність економіки 2. Часті зміни в законодавстві 3. Велика кількість конкурентів 4. Низький дохід громадян 5. Слабший рівень використання маркетингових інструментів просування продукції. 6. Недостатньо ефективна система логістики 7. Нераціональне управління 8. Високе навантаження на співробітників 9. Надзвичайні можливі ситуації
Зовнішнє середовище	Можливості	Загрози
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Залучення більшої кількості споживачів за допомогою вже сформованого іміджу підприємства 2. Проведення конференцій, зустрічей 3. Спонсорство 4. Покращення рівня конкурентоспроможності 5. Збільшення відсотка зайнятої частки ринку 6. Розширення асортиментної номенклатури включно з брендами, які ще не мали реалізації в закладах 7. Використання нестабільних коливань в економіці за рахунок проведення різних акцій з наголошенням на «низьких цінах» 8. Активний розвиток додаткових напрямків 9. Поступове зростання доходів населення, що стимулює збільшення попиту на продукцію середньої та вищої цінової категорії 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інфляція 2. Економічна криза 3. Активізація діяльності основних конкурентів 4. Поява на ринку нових підприємств-конкурентів 5. Зниження доходів у цільової аудиторії 6. Внесення змін до правового закону 7. Надзвичайні можливі ситуації

Джерело: складено автором.